

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

แผนพัฒนาการเกษตร
ประจำปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ

แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๔

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล จัดทำขึ้นเพื่อให้รับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตร ที่เกิดจากความต้องการของชุมชน โดยมีการจัดทำให้ ครอบคลุมตามประเด็น ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ทุกด้าน เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาการเกษตร ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ บรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลนี้สำเร็จลุล่วงได้ ต้องขอขอบคุณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หน่วยงานราชการต่างๆ และผู้นำท้องถิ่นทุกคนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น และผู้สนใจต่อไป

นายเขมชาติ วิเสถียร
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ	๑
สารบัญ	๒-๓
สารบัญตาราง	๔-๘
สารบัญภาพ	๙-๑๐
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๒
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๓
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๓
๓. สภาพภูมิอากาศ	๔
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๔
๓.๒ ฤดูกาล	๑๐
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๑๐
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๑๒
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๕
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๑๕
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๕
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๖
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๖
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เชื่อน ฝายทดน้ำ	๑๖
๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๗
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๗
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๒๐
๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๒๑
๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๒๑
๖.๕ การศึกษา	๒๒
๖.๖ สาธารณสุข	๒๓

สารบัญ

หน้า

๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม	๒๓
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๒๔
๘. องค์กร/สถาบันต่างๆ	๒๗
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรระดับตำบล	๓๐
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๓๐
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๓๐
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๖๒
๒. การจัดทำ TOWS Matrix	๖๓
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๖๕
๑. แนวทางการพัฒนา	๖๕
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๖๕
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๖๕
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๖๕
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๖๖
บรรณานุกรม	๖๙
ภาคผนวก	๖๙
โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร	๗๐
โครงการ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง	๗๓
โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน	๗๖
โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๘๐

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒
ตารางที่ ๒	ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒
ตารางที่ ๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๓
ตารางที่ ๔	แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗
ตารางที่ ๕	แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช	๙
ตารางที่ ๖	ตารางแสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๑๑
ตารางที่ ๗	แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด – ต่ำสุด รายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๒
ตารางที่ ๘	แสดงข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๓
ตารางที่ ๙	แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาสามชุก และโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาดอนเจดีย์ของตำบลแยกตามหมู่บ้าน	๑๖
ตารางที่ ๑๐	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๕	๑๗
ตารางที่ ๑๑	ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๗
ตารางที่ ๑๒	ข้อมูลด้านประมง และจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๘
ตารางที่ ๑๓	ข้อมูลหนี้สินเฉลี่ย ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๑๙
ตารางที่ ๑๔	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๐
ตารางที่ ๑๕	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคากำจ้ำปี ๒๕๖๕	๒๑
ตารางที่ ๑๖	แสดงข้อมูลประชากรของตำบลดอนตาล	๒๑
ตารางที่ ๑๗	แสดงรายชื่อสถานศึกษาของตำบล ระดับประถมศึกษา	๒๒
ตารางที่ ๑๘	แสดงรายชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตำบลดอนตาล	๒๔
ตารางที่ ๑๙	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๔
ตารางที่ ๒๐	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๖
ตารางที่ ๒๑	รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๘
ตารางที่ ๒๒	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๙
ตารางที่ ๒๓	ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลดอนตาล	๒๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า	
๒๙	ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ
๒๙	ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๐	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๑	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๑	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๒	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๓	แสดงลักษณะประจำเอกสารสิทธิ์ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๔	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๕	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๕	แสดงข้อมูลประชาธิรัฐชาวบ้าน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๖	แสดงศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๗	แสดงทรัพยากรดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๘	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๙	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๔๐	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๔๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๔๑	แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๔๒	แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๔ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๔๓	แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ ๔๗	๔๘
แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลดอนตาลอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ ๔๙	๔๙
แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ ๕๐	๕๐
แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนตาลอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ ๕๑	๕๑
แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ ๕๒	๕๒
แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ ๕๓	๕๓
แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลดอนตาลอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ ๕๔	๕๔
แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ ๕๕	๕๕
แสดงต้นทุนการผลิตพืชผักต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ ๕๖	๕๖
แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ ๕๗	๕๗
แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	
ตารางที่ ๕๘	๕๘
แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑	แสดงแผนผังที่ตั้งและอาณาเขตตำบลดอนตาล	๑
ภาพที่ ๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒
ภาพที่ ๓	แผนที่แสดงลักษณะทิศทาง ความลาดชันตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓
ภาพที่ ๔	แสดงแผนที่กลุ่มชุดดิน ตำบลดอนตาล	๓
ภาพที่ ๕	แสดงกลุ่มชุดดินของตำบล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗
ภาพที่ ๖	แผนที่ชุดดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๙
ภาพที่ ๗	แสดงปฏิทินการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์	๙
ภาพที่ ๘	แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ต่ำสุด-สูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๑๔
ภาพที่ ๙	แสดงแผนที่เส้นทางคมนาคม ตำบลดอนตาล	๑๕
ภาพที่ ๑๐	แสดงพื้นที่ชลประทาน ตำบลดอนตาล	๑๖
ภาพที่ ๑๑	แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรตำบล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๐
ภาพที่ ๑๒	แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๒
ภาพที่ ๑๓	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๕
ภาพที่ ๑๔	กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๕
ภาพที่ ๑๕	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๖
ภาพที่ ๑๖	แสดงหัวน้ำครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๐
ภาพที่ ๑๗	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ รายหมู่บ้าน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๗
ภาพที่ ๑๘	แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน รายหมู่บ้าน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๙

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ ๑๙	แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ รายหมู่บ้าน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๓
ภาพที่ ๒๐	แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย)	๓๗
ภาพที่ ๒๑	ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๘
ภาพที่ ๒๒	แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๙
ภาพที่ ๒๓	แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๙
ภาพที่ ๒๔	แสดงแหล่งน้ำได้ดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๙
ภาพที่ ๒๕	แสดงแหล่งน้ำได้ดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๐
ภาพที่ ๒๖	แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๐
ภาพที่ ๒๗	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนตาล	๔๑
ภาพที่ ๒๘	แสดงร้อยละเต่ามะระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนตาล	๔๑
ภาพที่ ๒๙	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลดอนตาล	๔๒
ภาพที่ ๓๐	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๔๓
ภาพที่ ๓๑	แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๔๓
ภาพที่ ๓๒	แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๔
ภาพที่ ๓๓	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๕
ภาพที่ ๓๔	แสดงวิถีการตลาดข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๖
ภาพที่ ๓๕	แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๔๗
ภาพที่ ๓๖	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๔๘
ภาพที่ ๓๗	แสดงร้อยละเต่ามะระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมะม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๔๙
ภาพที่ ๓๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลดอนตาล	๔๙
ภาพที่ ๓๙	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๐
ภาพที่ ๔๐	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๕๐

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ ๔๐	แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๕๐
ภาพที่ ๔๑	แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๑
ภาพที่ ๔๒	แสดงปัจจัยในการเพาะปลูกมะม่วงในตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๒
ภาพที่ ๔๓	แสดงวิถีการตลาดมะม่วง ของตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๓
ภาพที่ ๔๔	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชผัก ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๔
ภาพที่ ๔๕	แสดงร้อยละต่ำระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับพืชผัก ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๕
ภาพที่ ๔๖	แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๖
ภาพที่ ๔๗	แสดงปัจจัยในการเพาะปลูกพืชผัก ในตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๗
ภาพที่ ๔๘	แสดงราคาพืชผักที่เกษตรกรขายได้	๖๐
ภาพที่ ๔๙	แสดงวิถีการตลาดพืชผักของตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖๐

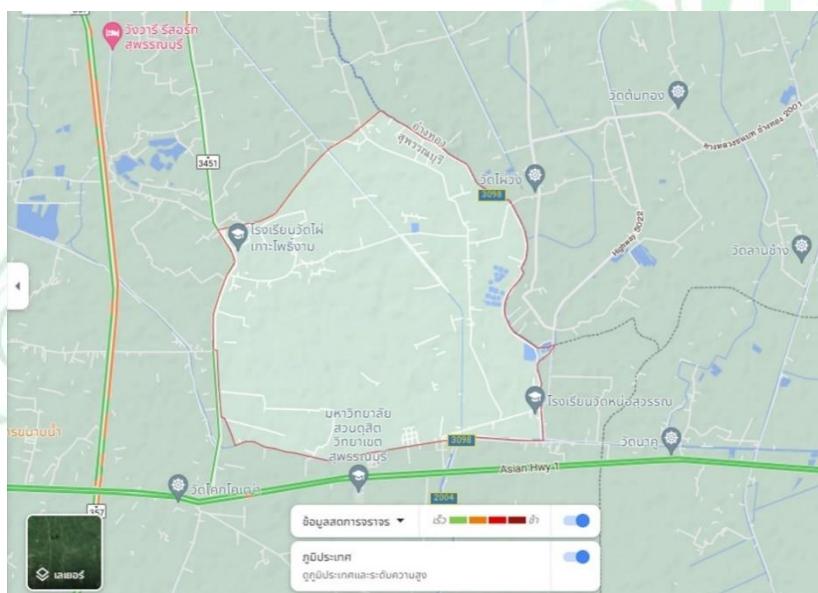
บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกคล้อง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลดอนตาล เป็นตำบลหนึ่งในจำนวน ๑๙ ตำบลของอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ ๑๕,๘๑๒ ไร่ โดยตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกห่างจากตัวอำเภอเมืองสุพรรณบุรีประมาณ ๑๐ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดสุพรรณบุรีประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

ภาพที่ ๑ แสดงแผนผังที่ตั้งและอาณาเขตตำบล

(ที่มา : <https://www.google.com/maps>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

- ▲ ทิศเหนือ ติดกับตำบลดอนมะสังข์ ออำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- ▲ ทิศใต้ ติดกับตำบลโคเคน่า ออำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- ▲ ทิศตะวันออก ติดกับตำบลไผ่ว่าง ออำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง
- ▲ ทิศตะวันตก ติดกับตำบลสนามชัย, ตำบลไผ่ขาวง ออำเภอเมืองสุพรรณบุรี

๑.๓ การแบ่งเขตการปกคล้อง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกคล้องออกเป็น จำนวน ๕ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑	บ้านดอนตาล(หัวระกำ)	นายพนา พุ่มพันธุ์ม่วง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑
หมู่ที่ ๒	บ้านคันลำ	นายประเวศ นาคทับที	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒
หมู่ที่ ๓	บ้านดอนหญ้าแพรก	นายคณิต จารเนร	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓
หมู่ที่ ๔	บ้านไผ่เกะ-ดอนกุ่ม	นายชูชาติ ทองนวน	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔
หมู่ที่ ๕	บ้านหนองแปดคำ	นายปิยพงษ์ พันธุ์แตง	กำนัน หมู่ที่ ๕

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑ แห่ง โดยมี นายประเสริฐ พันธุ์แตง ดำรงตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดอนตาล

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ตำบล	ดอนตาล (ไร่)
๑-๕	๓,๖๘๖.๔๗	

ที่มา : Agri-Map Online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

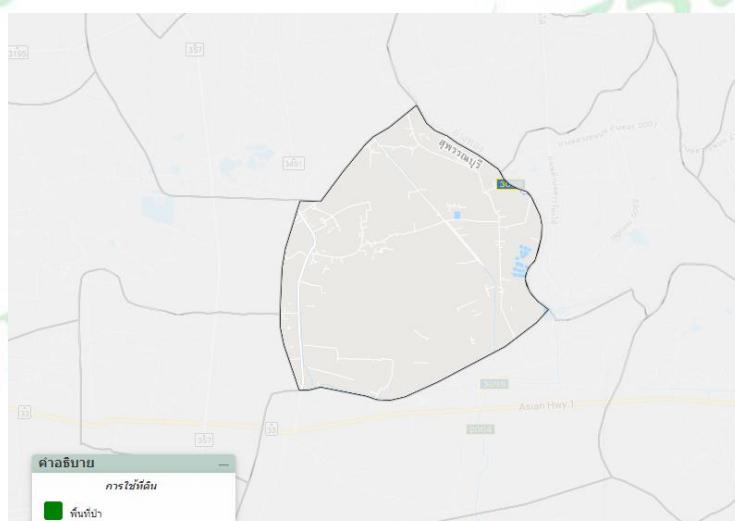
ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต.	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ดอนตาล	๓,๖๘๖.๔๗	๑	-	๕	๑,๑๖๙

ที่มา : <https://stat.bora.dopa.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ตำบลดอนตาล ไม่มีพื้นที่ป่าเป็นผืนใหญ่ ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและมีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ดอนมีกำคลองดอนตาล ให้ผ่านตำบลในแนวเหนือ - ใต้ นอกจากนี้ภายในตำบลยังมีคลองส่งน้ำชลประทานซึ่งอยู่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยาตอน ๒ มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มทั้งหมด ๓๓,๔๒๕ ไร่ และเป็นพื้นที่เหล่น้ำ ๒๖๑ ไร่

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา: Agri-Map Online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๕)

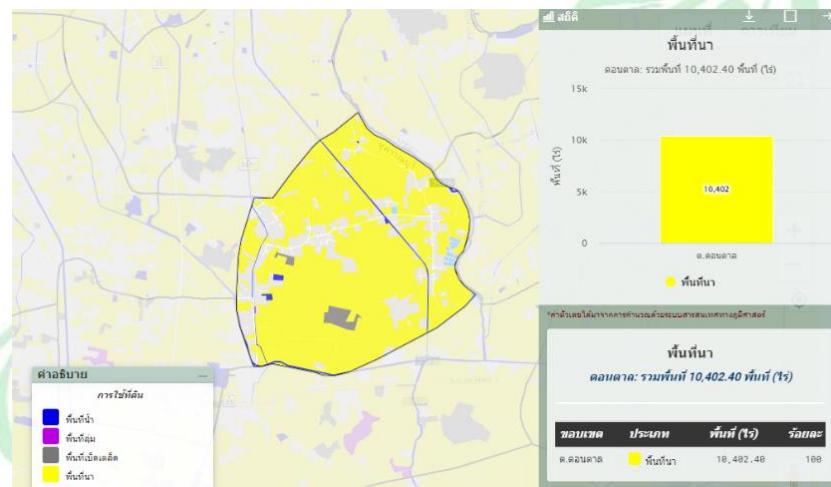
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ลดอนตาล	๑๓,๖๘๖.๙๗	๐	๐.๐๐

(ที่มา: Agri-Map Online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๔)

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

ตำบลลดอนตาล ไม่มีพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มและแหล่งน้ำ

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงลักษณะทิศทาง ความลาดชัน ตำบลลดอนตาล

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา: Agri-Map Online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๒.๓ ลักษณะดิน ชุดดิน กลุ่มดิน

ดินตำบลลดอนตาล มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมมากกับการปลูกพืชจำนวน ๓ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ ๔ แสดงแผนที่กลุ่มชุดดิน ตำบลลดอนตาล

(ที่มา : <http://eis.ldd.go.th/ldeis/SoilView.aspx>, พ.ศ. ๒๕๖๔)

กลุ่มชุดดินที่ ๔ จำนวน ๑๐,๗๓๕.๙๙ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเนียนิยลีกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีอายุยังน้อย ปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างເລວ ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุตันกำเนิดดินพากตะกอนลำน้ำ พบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบมีน้ำแข็งในช่วงฤดูฝน เป็นดินลีกที่มีการระบายน้ำເລວหรือค่อนข้างເລວมีเนื้อดินเป็นพากดินเนียนิยลีกหนาดินอาจแตกระแหเป็นร่องในฤดูแล้ง และอาจมีรอยรุกรานในดิน ดินบนมีสีดำหรือเทาเข้มดินล่างมีสีเทา น้ำตาล น้ำตาลอ่อนหรือเทาปนเขียวมากกมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองสีเหลือง สีน้ำตาลแก่หรือสีแดง อาจพบก้อนปูนหรือก้อนสารเคมีสะสมพากเหล็ก และแมงกานีสในชั้นดินล่าง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนจะมีปฏิกิริยาเป็นกลางหรือด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา บางแห่งยกร่อง เพื่อปลูกพืชผักหรือผลไม้ ซึ่งมักจะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ปัญหา

โครงสร้างแน่นทึบดินแห้งแข็งและแตกระแหทำให้ไอลพรวนยากขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไอลพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมไม่กลับตอซังปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไอลพีชปุยสด(หัวโนسنอฟริกันหรือโนสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไอลพีชเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าวโดยทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม

ในช่วงเจริญเติบโตก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูกพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

กลุ่มชุดดินที่ ๑ จำนวน ๖๗๔.๐๗ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเปรียจัดลีกปานกลางที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุตันกำเนิดดินพากตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก โดยเฉพาะที่ราบลุ่มภาคกลาง มีน้ำแข็งในช่วงฤดูฝนเป็นดินลีกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพากดินเหนียวหรือดินเหนียวจัดหนาดินอาจแทกระแหเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยถูกโคลนในดิน ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปะปนอยู่เป็นจำนวนมากในช่วงดินล่างตอนบนและพบจุดปะสีเหลืองพังข้าวของสารเจ้าเรือไซต์ภายในระดับความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. มีปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา ถ้าดินเหล่านี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดินใช้ปุ๋ย และปูนในอัตราที่เหมาะสม และมีการควบคุมน้ำหรือจัดระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ ข้าวที่ปลูกจะได้ผลผลิตดีขึ้น

ปัญหา

ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรียจัดลีกปานกลางในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดินเกิดการترHINGของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูกมีโครงสร้างดินแน่นทึบดินแห้งแข็งและแทกระแหทำให้ไพรวนยาภัยคุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมากขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมชั่งในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหัวน้ำให้หัวแปลงปลูก ไกลบตอซังปล่อยໄว ๓-๔ สีปดาห์ (หัวน้ำเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอพริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบเมืออายุสักปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำໄว ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำงานครั้งที่ ๒

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ยกร่องกว้าง ๖-๘เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากการคุนน้ำ หัวน้ำวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรืออุดหลุมปลูกขนาดซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๐ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูนในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น หวานด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-

๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูกเพื่อใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

กลุ่มชุดดินที่ ๒ จำนวน ๓,๕๗๘.๕๕ ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเหนียวลีกมาก ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสารสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลีกกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิดติน การระบายน้ำและความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุตันกำเนิดดินพวกร่องอกน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบริเวณที่รำข่ายฝั่งทะเลหรือที่รับกลุ่มภาคกลาง ดินมีการระบายน้ำเลว มีเนื้อดินเป็นพวกรดินเหนียวหรือดินเหนียวจัดหนาดินอาจแตกกระแทกเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยถูกโคลนในดินสีดิน เป็นสีเทาหรือสีเทาแก่ตลอด มีจุดประสารน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน อาจพบลักษณะปัชบ้าง เล็กน้อยและพบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสารสีเหลืองของสารจาโรไซต์ในระดับความลึกประมาณ ๑๐๐ ถึง ๑๕๐ ซม. ทับอยู่บนชั้นดินเลนตะกอนน้ำทะเลที่มีสีเทาปนเขียว ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลบางชนิด นอกฤดูทำนาบางบริเวณอาจใช้ปลูกพืชไร่พวกรดตระกูลถัวต่างๆ บางพื้นที่ถูกปล่อยทิ้งไว้เป็นทุ่งหญ้า

ปัญหา

ดินเป็นกรดจัดมากและมีศักยภาพก่อให้เกิดความเป็นกรดของดินเพิ่มขึ้นในดินล่างทำให้เกิดการตruise ราตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแทกทำให้ไดพรุน ยากคุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมชั่วโมงในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไพรวนชนาที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมลด และควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน ๔๐ กิโลกรัม/ไร่ หัวน้ำให้หัวแม่ปั๊มน้ำและจัดระบบการระบายน้ำ แปลงปลูกไกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ เม.ย. สัปดาห์ หรือไกลบพืชปุ่ยสด(หัวน้ำไส้อัพริกันหรือไส้อินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบเมื่ออายุ ๔๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ่ยอินทรีย์น้ำหรือปุ่ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ่ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ่ยหมักหรือปุ่ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ่ยเคมีหรือปุ่ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

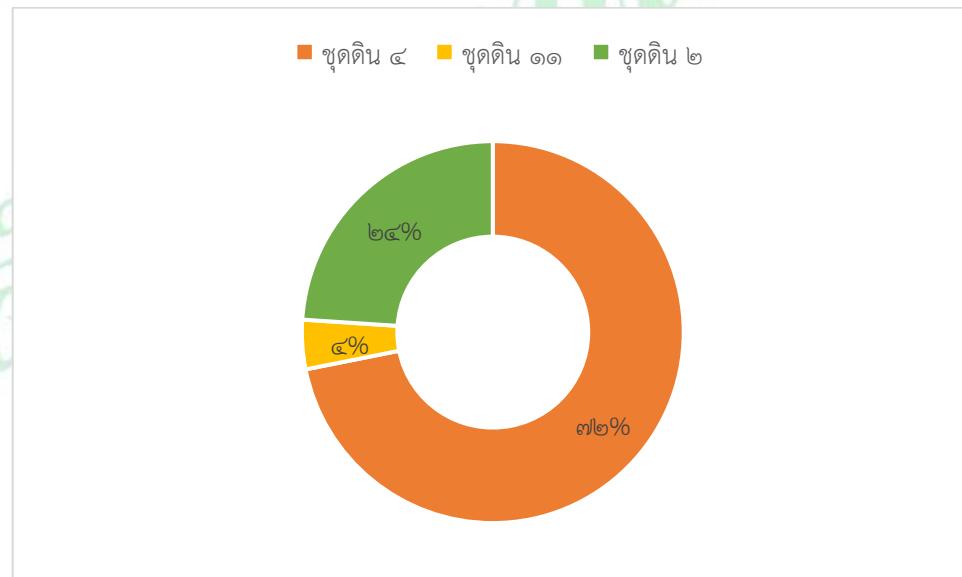
ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบก่อน

ยกร่องควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ชุมชนจากการร่วงคุน้ำหัว่นวัสดุปูน ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ บนสันร่องและร่องคุน้ำ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม.ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำล่างและควบคุมไม่ให้ดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น เมื่อдинเป็นกรดเพิ่มขึ้น หัว่นด้วยวัสดุปูน ๕๐ กิโลกรัม/ไร่

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินต่ำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)
	ดอนตาล
ชุดดิน ๔	๑๐,๗๓๔.๙๙
ชุดดิน ๑๑	๖๒๔.๐๗
ชุดดิน ๒	๓,๕๗๘.๕๕
ผลรวมทั้งหมด	๑๗,๓๓๖.๖๐

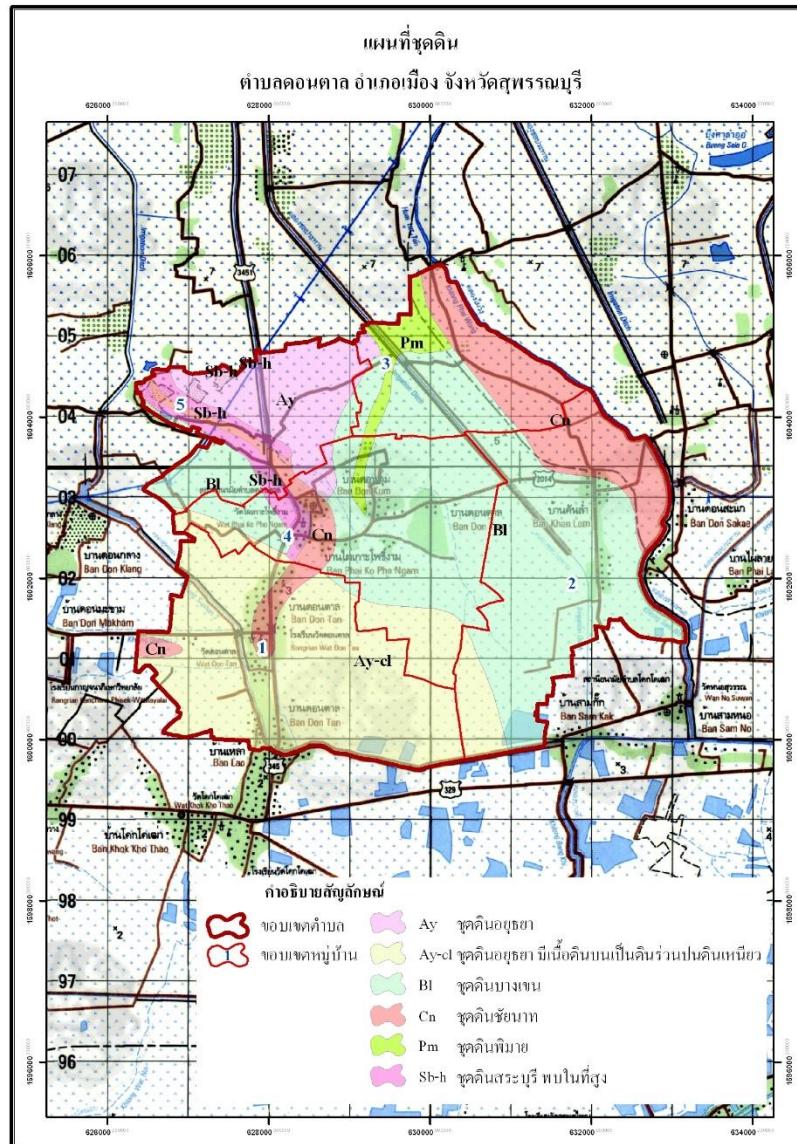
ที่มา : สารสนเทศทรัพยากรดินรายจังหวัด กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สารสนเทศทรัพยากรดินรายจังหวัด กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ลักษณะของดิน

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีทรัพยากรดินและน้ำที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกทำนาทำไร่

ภาพที่ ๖ แสดงแผนที่ชุดดิน ตำบลดอนตาล
(ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

ตำบลดอนตาล มีชุดดินในพื้นที่ จำนวน ๗ ชุดดิน คือ ชุดดินอุบลชา ชุดดินอยุธยา ชุดดินอยุธยา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ชุดดินนครปฐม ชุดดินบางเขน ชุดดินราชบุรี ชุดดินสระบุรี ชุดดินพิมาย และชุดดินสระบุรี พบในที่สูงแต่และชุดมีความเหมาะสมในการปลูกพืช ดังนี้

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลความเหมาะสมสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช

ชื่อชุดดิน	การจัดความเหมาะสมสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช			
	นาข้าว	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
อยุธยา	มย.	มม.	มม.	มม.
ราชบุรี	มย.	มม.	มม.	มม.
ชัยนาท	มย.	มม.	มม.	มม.
นครปฐม	มย.	มย.	มย.	มบ.
พิมาย	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี	มย.	มม.	มม.	มม.
บางเขน	มย.	มย.	มย.	มย.

หมายเหตุ: มย. คือ มีความเหมาะสมสมอย่างยิ่ง

มม. คือ มีความเหมาะสมสมน้อย

มบ. คือ มีความเหมาะสมปานกลาง

มม. คือ ไม่มีความเหมาะสม

❖ ปฏิทินการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หน้า
ข้าว													๑-๔
พืชผัก	◀			▶	◀					▶	◀		๑-๔
ไม้ผล	◀											▶	๑-๔
ประมง	◀											▶	๑-๔
ปศุสัตว์	◀											▶	๑-๔

ภาพที่ ๗ แสดงปฏิทินการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศโดยทั่วไป จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านในเดือน ตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้เกิดสภาพอากาศหนาวเย็น ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดอากาศร้อน ในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดฝนตกชุก

๓.๒ ถดugo

๓.๒.๑ ถดugo แปลงเป็น ๓ ช่วง ตามลักษณะลมฟ้าอากาศ ได้ดังนี้

๓.๒.๑ ถดugo เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นถดugo

มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศไทยที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้ง จะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศไทยที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงถดugo จะข้าว่าภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีอากาศหนาวเย็นข้าว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวประมาณเดือนพฤษจิกายนเป็นต้นไป

๓.๒.๒ ถดugo อ่อน เริ่มเมื่อ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน แต่มีบางปีที่อากาศร้อนจัดที่สุดอยู่ในเดือนพฤษภาคม เช่นปี ๒๕๐๖ ๒๕๑๗ ๒๕๔๘ ๒๕๕๓ ๒๕๕๕ ๒๕๕๕ ๒๕๕๗ ๒๕๕๙ ๒๕๖๓

๓.๒.๓ ถดugo เริ่มตั้งแต่ กกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุม

ตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พาดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปี และเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง เช่นเดียวกับเดือนตุลาคม

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

สภาพอากาศ อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณการกระจายตัวของฝนที่ตกลงมา ตามลักษณะ จะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคมทั้งนี้จะมีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน-ตุลาคม ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมา แต่ละปีและปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๖๐-๒๕๖๔) มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๗๔.๗๔ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุดในปี ๒๕๖๔ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๙๙.๐๙ มิลลิเมตร และช่วงเดือน พฤศภาคม - ตุลาคม จะมีฝนตกมากที่สุด ทำให้เกษตรกรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการทำเกษตร

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๘๖.๗๓	๗๕.๒	๔๙.๘	๗๐.๙	๙๘.๐๙
๑. มกราคม	๑๔	๐.๔	๐.๙	๐	๐
๒. กุมภาพันธ์	๐	๔.๓	๐	๐	๓๓.๑
๓. มีนาคม	๙๖.๙	๔๕	๐	๗๗.๕	๔.๓
๔. เมษายน	๑๙.๗	๑๐๕.๕	๕๐.๕	๑๒.๙	๑๖๙.๗
๕. พฤษภาคม	๒๕๕.๑	๑๓๗.๗	๑๐๗.๗	๒๓.๔	๑๗๙.๔
๖. มิถุนายน	๔๒.๔	๖๗.๙	๖๒.๖	๑๐๑.๑	๙๔.๖
๗. กรกฎาคม	๑๙๒.๒	๕๒.๔	๒๙.๑	๑๖๓.๔	๑๐๙.๗
๘. สิงหาคม	๓๙๐.๒	๔๒.๙	๖๒.๘	๗๕	๑๕๕.๖
๙. กันยายน	๔๕.๙	๑๙.๓	๑๒๓	๑๗๐.๒	๓๙๐.๒
๑๐. ตุลาคม	๓๐๔.๕	๑๙.๒	๗.๙	๒๔๗.๕	๑๐๙.๑
๑๑. พฤศจิกายน	๔๓.๘	๑๖.๓	๕.๙	๓	๗.๗
๑๒. ธันวาคม	๓๑.๙	๑๙.๑	๐	๒.๙	๑๔.๗

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๔

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อากาศหนาวช่วงเดือนพฤษจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิประมาณ ๑๔ – ๓๔ °C อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๘.๐๗ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๔.๘๐ °C อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๙ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๔ °C นอกจากนี้จะเป็นช่วงฤดูฝนคือเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๗ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๕๐ °C ในส่วนของความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๗๓.๗๓ % ซึ่งสูงสุดในเดือนตุลาคม ๗๙.๙๖ % และต่ำสุดในเดือนธันวาคม ๖๘.๔๔ % และถ้าดูเป็นปีจะพบว่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดในปี ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๓๗.๑๗ % และความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในปี ๒๕๖๐ อยู่ที่ ๔๙.๘ %

๓.๕ พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านเข้าสู่บริเวณจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันที่มีกำลังอ่อนหรือเป็นพายุดีเปรสชันที่อ่อนกำลังจากพายุโซนร้อนและความรุนแรงมีไม่มากนัก แต่ส่งผลให้มีฝนตกหนัก ลมกระโชกแรงและเกิดน้ำท่วมบางพื้นที่รวมถึงเกิดความเสียหายต่อสาธารณูปโภคต่างๆ ได้ ซึ่งพายุนี้มักเกิดในช่วงฤดูฝนโดยส่วนมาก และเกิดในทะเลจีนใต้ และมีบางส่วนที่เกิดทางมหาสมุทรแปซิฟิกด้านตะวันตกเฉียงใต้ตัวผ่านประเทศไทย เช่น ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หากพายุดังกล่าวบังคับมีกำลังแรงอาจเคลื่อนตัวเลี้ยวไปถึงภาคเหนือหรือตรงมาอยังภาคกลาง โดยเฉพาะเดือนกันยายนและตุลาคม

จากสถิติที่บันทึกตั้งแต่ปี ๒๕๘๔ ถึงปี ๒๕๖๓ พบร่วมพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านจังหวัดสุพรรณบุรีทั้งหมด ๖ ลูก ซึ่งมีกำลังแรงขนะเคลื่อนผ่านเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมด โดยเคลื่อนเข้ามาในเดือน

ພຖ່າກາຄມ ທ ລູກ (ໜີ້ອນ) ເດືອນກຣກງາກມ ທ ລູກ (ໜີ້ລັງ) ເດືອນກັນຍາຍນ ຫ ລູກ (ໜີ້ອນ, ໜີ້ເລື່ອ) ແລະເດືອນ
ຕຸລາຄມ ໂ ລູກ (ໜີ້ເສົ, ໜີ້ໜົ)

ຕາຮາງທີ ໧ ແສດງຂໍ້ອມລວມຫຼຸມສູງສຸດ – ຕໍ່ສຸດ ຮາຍປີ ຕັ້ງແຕ່ປີ ພ.ສ. ໨໔໭໦-໨໔໭໭
ຈຳເກວມເມືອງສຸພຣະນິບຸຮີ ຈັງວັດສຸພຣະນິບຸຮີ

ເດືອນ	ອຸນຫຼຸມ (°C)												ເຂົ້າລື (°C)
	໨໔໭໦		໨໔໭໭		໨໔໭໬		໨໔໭໬		໨໔໭໬		໨໔໭໭		
	ສູງສຸດ	ຕໍ່ສຸດ	ເຂົ້າລື	ສູງສຸດ	ຕໍ່ສຸດ	ເຂົ້າລື	ສູງສຸດ	ຕໍ່ສຸດ	ເຂົ້າລື	ສູງສຸດ	ຕໍ່ສຸດ	ເຂົ້າລື	
ອຸນຫຼຸມເຂົ້າລື (°C)	໩໖.໪	໨.໦	໨.໫.໪	໩໖.໪	໨.໦	໨.໫.໪	໩໖.໪	໨.໦	໨.໫.໪	໩໖.໪	໨.໦	໨.໫.໪	໨.໫.໪
໑. ມັງກອນ	໩.໪	໨.໦	໨.໬.໧	໩.໪.໬	໨.໦	໨.໬.໧	໩.໪.໬	໨.໦	໨.໬.໧	໩.໪.໬	໨.໦	໨.໬.໧	໨.໬.໧
໒. ກຸມກາພັນນົ້ວ	໩.໪	໧	໨.໬.໬	໩.໪.໬	໨.໦	໨.໬.໬	໩.໪.໬	໨.໦	໨.໬.໬	໩.໪.໬	໨.໦	໨.໬.໬	໨.໬.໬
໓. ມືນາກມ	໩.	໨.໭	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໦	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໦	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໦	໨.໬.໬	໨.໬.໬
໔. ໝ່າຍາຍນ	໩.໬	໨.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬
໕. ພຖ່າກາຄມ	໩.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬
໖. ມືດຸນາຍາຍນ	໩.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬
໗. ກຣກງາຄມ	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬
໘. ສຶ່ງທາກມ	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬
໙. ກັນຍາຍນ	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬
໑໐. ຕຸລາຄມ	໩	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬
໑໑. ພຸຜົຈິກາຍນ	໩.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬
໑໒. ອັນກາຄມ	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໩.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬	໨.໬.໬

ທີ່ມາ : ສຕານີ້ວຸດຕຸນິຍມວິທຍາສຸພຣະນິບຸຮີ, ພ.ສ. ໨໔໭໬

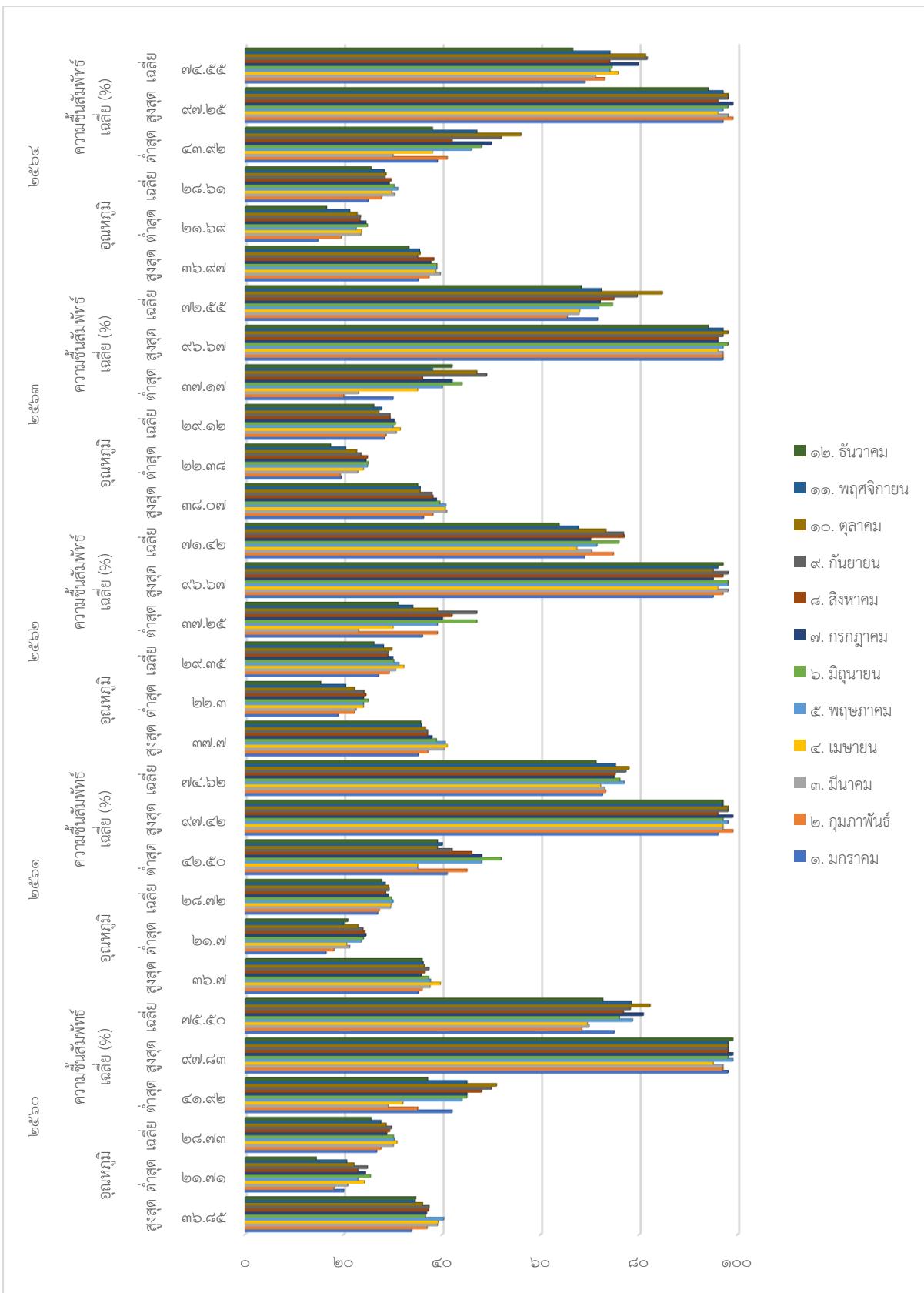
ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลความเชื่อสัมพัทธ์เฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ความเชื่อสัมพัทธ์เฉลี่ย (%)														ความเชื่อ สัมพัทธ์เฉลี่ย (%)	
	๒๕๖๐			๒๕๖๑			๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔			
	ต่อสอด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่อสอด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่อสอด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่อสอด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่อสอด	สูงสุด	เฉลี่ย	
ความเชื่อสัมพัทธ์ เฉลี่ย (%)	๔๑.๙๙	๙๗.๗๗	๗๕.๕๐	๔๒.๕๐	๙๗.๔๙	๗๔.๖๒	๓๙.๙๙	๙๖.๖๗	๗๑.๔๙	๙๗.๑๗	๙๗.๖๗	๗๗.๔๙	๗๗.๗๗	๙๗.๗๗	๗๗.๗๗	๗๗.๗๗
๑. มกราคม	๔๒	๙๘	๗๔.๘๘	๔๑	๙๖	๗๑.๔๔	๓๖	๙๔.๙๔	๓๓	๙๗	๗๗	๗๗.๗๙	๗๗.๗๙	๗๗	๗๗.๗๙	๗๗.๗๙
๒. กุมภาพันธ์	๓๕	๙๗	๖๘.๓๖	๔๕	๙๘	๗๐.๗๗	๓๙	๙๗	๓๙	๙๗	๙๔.๗๙	๙๐	๙๗	๙๔.๗๙	๙๐.๗๙	๙๐.๗๙
๓. มีนาคม	๒๙	๙๗	๖๙.๘๙	๓๕	๙๘	๗๑.๗๙	๒๓	๙๘	๒๔	๙๗	๙๗.๗๙	๙๐	๙๗	๙๗.๗๙	๙๐.๗๙	๙๐.๗๙
๔. เมษายน	๓๒	๙๕	๖๙.๔๔	๓๕	๙๙	๗๐.๔๔	๓๐	๙๖	๖๙.๓๙	๓๕	๙๗	๙๗.๗๙	๙๐	๙๘	๙๗.๗๙	๙๐.๗๙
๕. พฤษภาคม	๔๔	๙๘	๗๔.๖๔	๔๘	๙๘	๗๑.๔๔	๓๙	๙๘	๔๐	๙๗	๗๗	๗๗.๗๙	๗๗	๙๗	๗๗.๗๙	๗๗.๗๙
๖. มิถุนายน	๔๕	๙๘	๗๔.๔๕	๔๒	๙๙	๗๑.๐๕	๔๙	๙๘	๔๙	๙๔.๔๙	๙๔	๙๘	๙๔.๔๙	๙๔	๙๘	๙๔.๔๙
๗. กรกฏาคม	๔๕	๙๘	๘๐.๘๘	๔๙	๙๙	๗๐.๘๙	๔๐	๙๘	๔๙	๙๐.๐๙	๔๖	๙๖	๙๖.๐๙	๔๖	๙๖	๙๖.๐๙
๘. สิงหาคม	๔๔	๙๘	๘๐.๘๘	๔๘	๙๙	๗๐.๘๙	๔๖	๙๘	๔๖	๙๔.๔๖	๔๖	๙๔	๙๔.๔๖	๔๖	๙๔	๙๔.๔๖
๙. กันยายน	๔๐	๙๘	๘๐.๘๘	๔๒	๙๙	๗๐.๘๙	๔๗	๙๘	๔๗	๙๔.๔๗	๔๗	๙๔	๙๔.๔๗	๔๗	๙๔	๙๔.๔๗
๑๐. ตุลาคม	๔๑	๙๘	๘๐.๘๘	๔๑	๙๙	๗๐.๘๙	๔๑	๙๘	๔๑	๙๔.๔๑	๔๑	๙๔	๙๔.๔๑	๔๑	๙๔	๙๔.๔๑
๑๑. พฤศจิกายน	๔๕	๙๘	๘๐.๓๖	๔๐	๙๙	๗๐.๗๔	๓๙	๙๙	๔๐	๙๔.๓๙	๔๐	๙๔	๙๔.๓๙	๔๐	๙๔	๙๔.๓๙
๑๒. ธันวาคม	๓๙	๙๙	๗๑.๔๔	๓๙	๙๙	๗๑.๔๔	๓๑	๙๙	๓๙	๙๖.๙๙	๔๖	๙๙	๙๖.๙๙	๔๖	๙๙	๙๖.๙๙

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๔

จัดทำโดยเมืองสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๘ แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ต่ำสุด-สูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
(ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๔. เส้นทางการคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

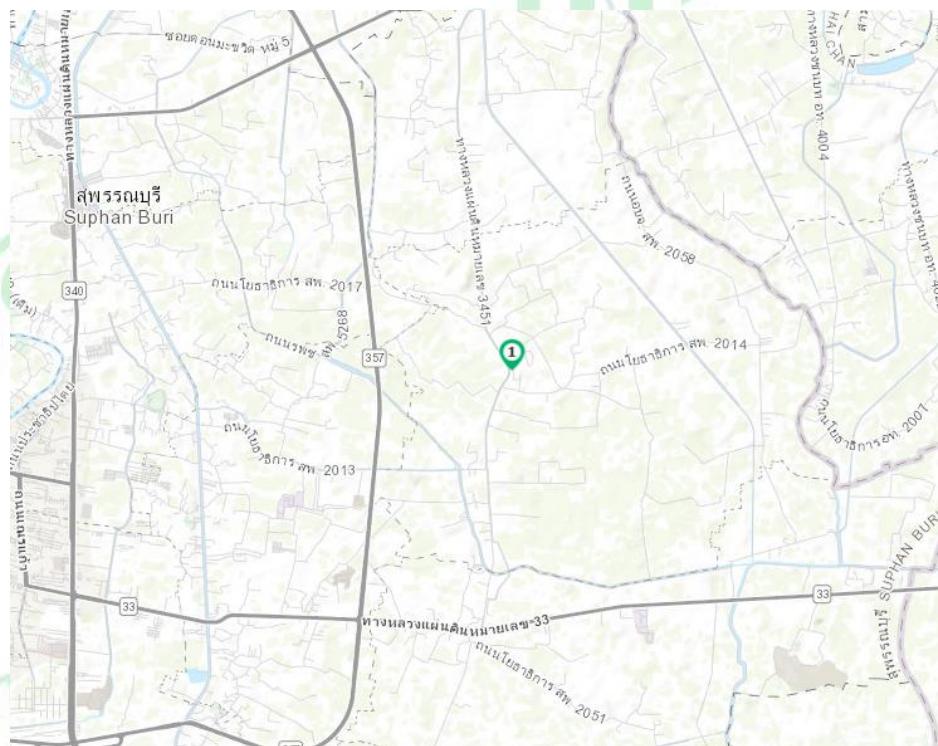
ตำบลดอนตาล มีเส้นทางคมนาคมที่ติดต่อกับอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ที่ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นถนนลาดยางและฟล็อท มีรถประจำทางวิ่งผ่านตลอดทั้งวัน ผ่านหมู่ที่ ๑, ๔, ๕ ส่วนอีก ๒ หมู่บ้านมีรถโดยสารวิ่งผ่านหมู่บ้านวันละ ๒ เที่ยว

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดภาค/จังหวัด/อำเภอ

ในขณะเดียวกันจะมีเส้นทางที่เป็นถนนดินและลูกรังอัดแน่นอีกบางส่วน ดังนี้

► ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสาย ๓๔๕๑ จากสุพรรณบุรี ผ่านตำบลโคกโคลา, ดอนตาล, ดอนมะสังข์

- ถนนกรมโยธาธิการ สพ.๒๐๑๔ (บ้านไผ่เกะ-คันลำ).
- ถนนกรมโยธาธิการ สพ.๒๐๖๗(บ้านดอนตาล-บ้านเหล้า)
- ถนนลาดยางคันคลองส่งน้ำชลประทาน ๑ ช้าย(บ้านดอนมะสังข์-คันลำ)
- ถนนกรมโยธาธิการ สพ.๒๐๑๗(บ้านหนองแพดคำ-หัวเกะ)
- ถนนกรมโยธาธิการ สพ.๒๐๑๓(บ้านหนองแพดคำ-ดอนกุ่ม)
- ถนนกรมโยธาธิการ สพ.๒๐๑๗(บ้านลาดตาล—คันลำ)
- ถนนกรมโยธาธิการ (บ้านไผ่เกะ-ดอนชะคราม))

ภาพที่ ๙ แสดงแผนที่เส้นทางคมนาคม ตำบลดอนตาล
(ที่มา : กรมทางหลวง, พ.ศ.๒๕๖๕)

๔. แหล่งน้ำ และระบบชลประทาน

๔.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

✓ แหล่งน้ำธรรมชาติ(ลำห้วย หนอง คลอง บึง)ในตำบลลดอนตาล มีพื้นที่อยู่ในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๑

✓ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา จะส่งน้ำผ่านตำบลลดอนตาล สำหรับการเพาะปลูกพืช และอุปโภคบริโภคให้กับเกษตรกรในเขตชลประทานทั้งหมด ประมาณ ๓๓,๕๗๑ ไร่ และอยู่ในเขตโครงการทั้ง ๓๓,๕๗๑ ไร่

▶ บ่อ拿出 ๔ บ่อ (หมู่ที่ ๑,๒,๓)

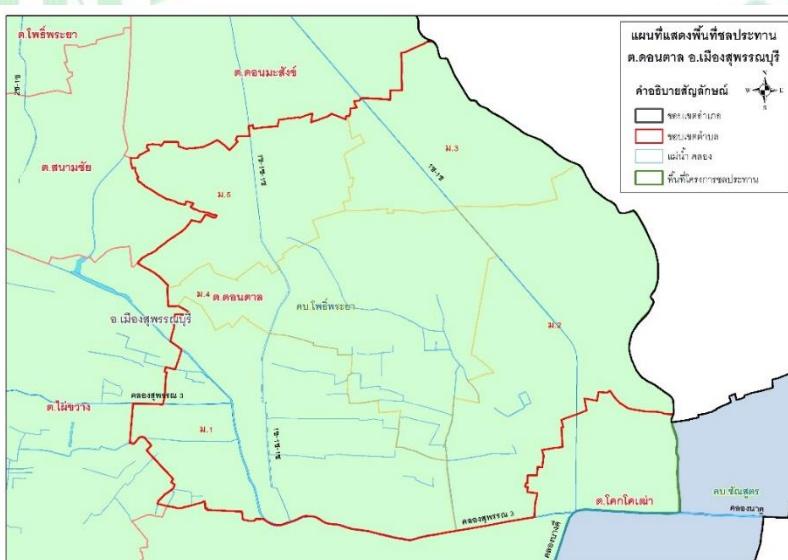
▶ บ่อตอก ๖ แห่ง

๔.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่ โครงการชลประทาน โพธิ์พระยา ดังนี้

ตารางที่ ๙ แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาโพธิ์พระยาของตำบลลดอนตาล แยกตามหมู่บ้าน

หมู่ที่	โครงการชลประทาน	คลองส่งน้ำ	พื้นที่นาทั้งหมด
๑	โพธิ์พระยา	๑ขาว	๓,๑๐๔
๒	โพธิ์พระยา	๑ขาว	๑,๘๘๘
๓	โพธิ์พระยา	๑ชัย-๑ขาว-๑ขาว	๒,๑๕๑
๔	โพธิ์พระยา	๑ชัย-๑ขาว-๑ขาว	๒,๗๕๓
๕	โพธิ์พระยา	๑ชัย-๑ขาว-๑ขาว	๑,๒๐๓
รวม			๑๑,๑๐๔

ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๐ แสดงพื้นที่ชลประทาน ตำบลลดอนตาล

(ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖. สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรตำบลดอนตาล ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๘๓๐๗.๔๕ ไร่ (ร้อยละ ๔๙.๖๓ ของพื้นที่ตำบล) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๔) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) กลุ่มพัฒนา และส่งเสริมด้านเกษตร

- โครงสร้างการผลิต โดยพื้นที่ตำบลมีโครงสร้างการผลิตโดยพื้นฐานมีการผลิตข้าวเป็นพืชหลัก
- โครงสร้างตลาดสินค้าและบริการ โดยส่วนใหญ่มีตลาดรับซื้อสินค้าเป็นตลาดภายนอกประเทศ แหล่งจำหน่ายเป็นโรงสีข้าวภายนอกชุมชน และนอกชุมชนบริเวณใกล้เคียง

ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลพื้นที่เศรษฐกิจตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๔

หมู่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)					รวม
		ข้าวนาปี	มะม่วง	มนากา	มะพร้าวน้ำหอม	ดอกขจร	
๑	๓,๔๓๒.๐๐	๒๔๔๒	๑๓๙	๑๐	๒๐	๑๗	๓,๑๗๔.๐๐
๒	๒,๓๒๗.๐๐	๑,๖๕๑.๐๐	๑๕๐	๓	๐	๙	๑,๘๑๒.๐๐
๓	๒,๖๕๑.๐๐	๑๙๘๙	๘๕	๐	๒	๑	๑,๘๗๗.๐๐
๔	๓,๓๙๓.๐๐	๒๕๘๓	๓๘๕	๑๑	๐	๓๓	๓,๐๐๒.๐๐
๕	๑,๔๘๓.๐๐	๑๑๖๔	๔๙๘	๐	๓	๐	๑,๖๖๖.๐๐
พื้นที่รวม	๑๓,๖๔๖.๐๐	๑๐,๑๔๐.๐๐	๑,๒๔๗.๐๐	๒๔	๒๕	๔๙	๑๑,๔๓๔.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี , พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	รวมเกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	โคเนื้อ		โคนม		กระบือ		สุกร	
		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
ดอนตาล	๔๕	๑๔๒	๗	๐	๐	๐	๐	๕๗	๒

ตำบล	รวมเกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	ไก่พื้นเมือง		ไก่นึ่อ		ไก่ไข่		ไก่ลูกผสม	
		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
ดอนตาล	๓๗	๒,๖๖๖	๒๙	๐	๐	๐	๐	๐	๐

ตำบล	รวมเกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	เป็ดเทศ		เป็ดเนื้อ		เป็ดไข่		แพะ	
		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
ดอนตาล	๓๗	๘๔	๗	๓	๑	๐	๐	๙	๑

ตำบล	รวมเกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	แกะ		นกกระทา		สัตว์เลี้ยงอื่นๆ			
		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	จำนวน (รัง)	จำนวน (กิโลกรัม)	เกษตรกร (ราย)
ดอนตาล	๓๗	๐	๐	๐	๐	๒	๐	๑,๗๗๐	๓

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ -ไม่มี-
- โรงฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน ๑ แห่ง -ไม่มี-
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ -ไม่มี-

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลด้านประมง และงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตำบล	กุ้งทะเล			กุ้งน้ำจืด			ปลาทะเล		
	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)
ดอนตาล	๑	๑	๗๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
-ฟาร์มเดี่ยว	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
-ฟาร์มรวม	๑	๑	๗๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐

ตำบล	平原น้ำจืด			平原汪洋			ปู		
	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)
ดอนตาล	๒๖	๒๖	๓๗	๐	๐	๐	๐	๐	๐
-ฟาร์มเดี่ยว	๑๑	๑๑	๔๔.๗๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐
-ฟาร์มรวม	๑๕	๑๕	๘๔.๒๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐

ตำบล	หอยทะเล			หอยน้ำจืด			สัตว์น้ำอื่นๆ		
	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)
ดอนตาล	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๕	๕	๔.๑๘๕
-ฟาร์มเดี่ยว	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๔	๔	๒.๖๘๕
-ฟาร์มรวม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๑.๕

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้ครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่ได้มาจากการเกษตร ได้แก่ การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรได้มาจากอาชีพรับจ้าง เงินเดือนประจำ และประกอบธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีสัดส่วนรายได้ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับรายจ่าย โดยส่วนของรายจ่ายมาจากการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ในด้านต้นทุนด้านเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยา สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งค่าแรงงานในการดูแลเพิ่มทางการเกษตร ค่าเช่านาทนา และเงื่อนไขในการขนส่งสินค้าทางการเกษตร การดูแลผลผลิตทางการเกษตร

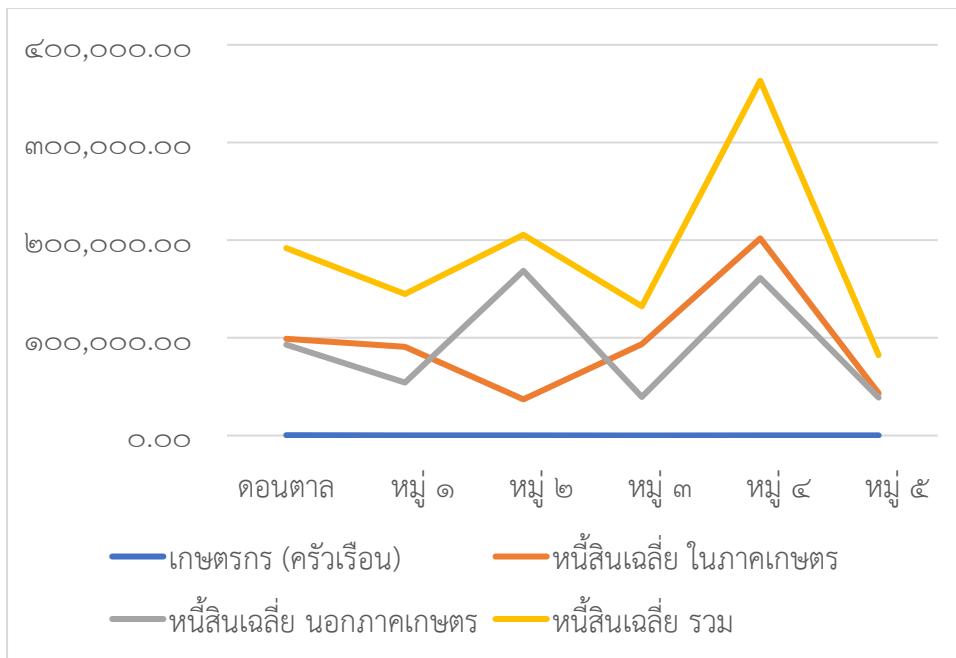
(๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรตำบลดอนตาล มีภาวะหนี้สินเฉลี่ยรวม ๑๗๑,๘๗๙.๑๕บาท โดยแยกเป็นหนี้สินเฉลี่ยรวมภาคการเกษตรจำนวน ๘๘,๙๕๐.๑๕บาท และหนี้สินเฉลี่ยรวมนอกภาคการเกษตร จำนวน ๙๓,๐๒๙.๐๐บาท โดยสินเชื่อเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)

ตารางที่ ๓ ข้อมูลหนี้สินเฉลี่ย ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ตำบล/หมู่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	หนี้สินเฉลี่ย		
		ในภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม
ดอนตาล	๓๓๑	๘๘,๙๕๐.๑๕	๙๓,๐๒๙.๐๐	๑๗๑,๘๗๙.๑๕
หมู่ ๑	๑๐๙	๙๐,๖๐๕.๕๐	๕๔,๓๒๑.๑๐	๑๔๔,๙๒๖.๖๑
หมู่ ๒	๕๗	๓๗,๐๑๗.๕๔	๑๖๘,๖๖๖.๖๗	๒๐๕,๖๘๔.๒๑
หมู่ ๓	๔๔	๙๓,๒๙๕.๔๕	๓๙,๒๗๒.๗๓	๑๓๒,๕๖๗.๑๘
หมู่ ๔	๗๒	๒๐๑,๔๒๖.๓๙	๑๖๑,๔๑๓.๔๙	๓๖๓,๒๔๖.๒๙
หมู่ ๕	๔๙	๔๓,๔๖๙.๓๙	๓๘,๘๑๑.๒๒	๘๑,๒๘๐.๖๑

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาระหนี้ของเกษตรกรตามดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุพรรณบุรี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคากำไรปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เท่ากับ ๘๙,๘๙๖ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๓) มีมูลค่า เท่ากับ ๘๓,๖๕๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๕,๓๓๔ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๑๙.๓

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capital GPP) ณ ราคากำไรปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๑๑,๑๗๙ บาท เพิ่มจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๓) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๘๘,๓๙๖ บาท จำนวน ๓๙,๗๕๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๙

ตารางที่ ๑๔ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคากำไรปี พ.ศ. ๒๕๖๔

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.						
	๒๕๖๓	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔ ^F	๒๕๖๕ ^F
ภาคเกษตร	๑๐,๗๙๗	๑๑,๘๕๔	๑๓,๑๗๙	๑๑,๙๑๖	๑๐,๙๔๗	๑๑,๗๑๐	๑๓,๓๐๐
ภาคบริการ	๒๖,๔๖๖	๒๗,๗๕๓	๒๙,๗๗๒	๒๙,๗๗๙	๒๙,๘๗๔	๒๙,๘๗๔	๓๐,๗๑๖
ภาคอุตสาหกรรม	๑๐,๐๒๒	๑๐,๓๖๙	๑๑,๔๑๒	๑๑,๔๗๓	๑๑,๔๐๒	๑๒,๑๑๖	๑๒,๔๗๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๖,๓๖๕	๔๘,๘๙๖	๕๒,๖๑๐	๕๐,๗๙๖	๕๙,๐๖๘	๕๔,๐๗๙	๕๗,๘๙๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)*	๙,๖,๑๗๖	๑๐,๑๗๙	๑๐๙,๔๗๙	๑๐๗,๔๗๙	๑๐๕,๒๓๙	๙๙,๓๙๖	๑๐๖,๑๗๙
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๔๒	๘๕๓	๘๕๔	๘๕๓	๘๕๓	๘๕๐	๘๕๒

หมายเหตุ : ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๓ ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ข้อมูลประมาณการณ์ โดยวิธี Management Chart จากสำนักงานคลัง จังหวัดสุพรรณบุรี

* ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท) คำนวณ ณ ราคายield ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๕ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคายield ปี ๒๕๖๕

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.						
	๒๕๖๕	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔ ^F	๒๕๖๕ ^F
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๘๑,๙๓๙	๘๖,๙๓๐	๙๓,๕๒๔	๙๗,๐๔๔	๙๙,๖๒๘	๙๓,๖๔๒	๙๘,๙๘๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๙๖,๑๗๖	๑๐๑,๔๘๗	๑๐๙,๔๗๙	๑๐๗,๙๐๔	๑๐๕,๒๓๙	๙๙,๓๙๖	๑๐๖,๑๔๙
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๔๒	๘๕๓	๘๕๔	๘๕๓	๘๕๒	๘๕๐	๘๕๒

หมายเหตุ : ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๓ ข้อมูลจากสำนักงานสภาพน้ำการศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ข้อมูลประมาณการณ์ โดยวิธี Management Chart จากสำนักงานคลัง จังหวัดสุพรรณบุรี

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

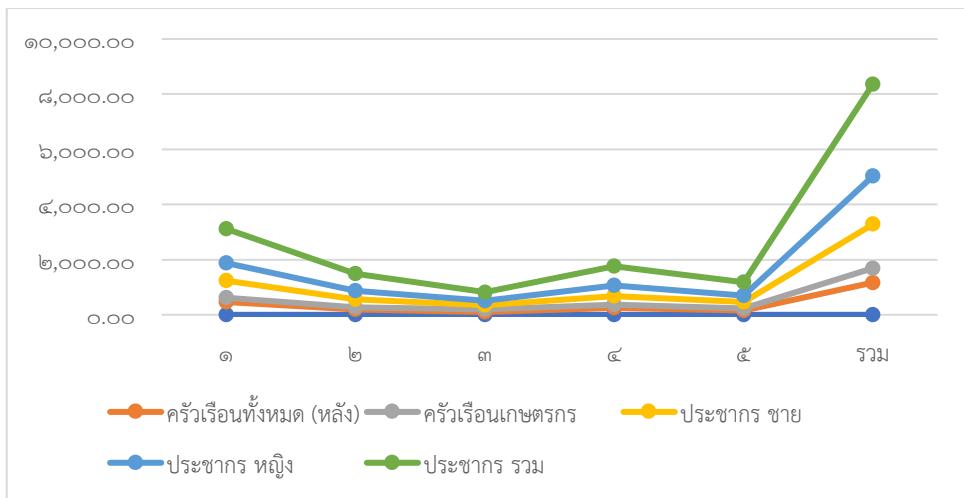
ประชากร

ตำบลอนตาล มีประชากรทั้งสิ้น ๓,๓๓๕ คน แยกเป็นชาย ๑,๔๙๐ คน หญิง ๑,๗๔๕ คน จำนวนครัวเรือนรวม ๑,๑๖๙ ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลประชากรของตำบลอนตาล

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือนทั้งหมด (หลัง)	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	หัวระกำ	๔๖๙	๑๕๙	๖๐๒	๖๔๑	๑,๒๔๓
๒	คันลาม	๑๙๓	๗๙	๒๘๔	๓๑๓	๖๐๗
๓	ตอนหญ้าแพรก	๑๐๑	๔๗	๑๕๑	๑๖๑	๓๑๒
๔	ไผ่เกาะตอนกุ่ม	๒๔๔	๑๒๓	๓๒๐	๓๗๔	๖๙๔
๕	หนองแปดคำ	๑๖๒	๖๔	๒๓๓	๒๔๖	๔๗๙
รวม		๑,๑๖๙	๔๑๒	๑,๕๕๐	๑,๗๔๕	๓,๓๓๕

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

การประปา

มีประปาใช้ทุกครัวเรือน บางครัวเรือนใช้ระบบประปาส่วนภูมิภาค บางครัวเรือนใช้ประปาหมู่บ้าน ซึ่งทุกหมู่บ้านมีประปาน้ำที่ ๒ และ หมู่ที่ ๓ หมู่เละ ๑ แห่ง รวมมีประปาน้ำบ้าน จำนวน ๒ แห่ง

๖.๔ การศึกษา

ตำบลดอนตาล มีสถานศึกษาในภาคบังคับ (ชั้นประถมปีที่ ๑-๖ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดดอนตาล และโรงเรียนวัดไผ่เกะ ประชาชนส่วนใหญ่ของตำบลเรียนจบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา ประมาณร้อยละ ๘๐ ของประชาชนทั้งตำบล จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาเกษตรโดยตรงเฉพาะอย่างยิ่งจากการเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตแแพนใหม่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสารผ่านสื่อประเภทต่างๆ เป็นต้น

★ สถานศึกษาสอนชั้นอนุบาลถึงโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๒ แห่งดังนี้

ตารางที่ ๑๗ แสดงรายชื่อสถานศึกษาของตำบล ระดับประถมศึกษา

ที่	ชื่อสถานศึกษาในสังกัด สพฐ.	ที่ตั้ง	จำนวนครู (คน)	จำนวนครูอัตราจ้าง (คน)	นักการเรียน (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)		
						ชาย	หญิง	รวม
๑	โรงเรียนวัดดอนตาล	หมู่ที่ ๑	๔	๒	๑	๑๖	๑๗	๓๓
๒	โรงเรียนวัดไผ่เกะโพธิ์งาม	หมู่ที่ ๔	๙	๒	๑	๗๓	๖๕	๑๓๘
รวม			๑๒	๔	๒	๔๙	๔๗	๙๖

★ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๕ แห่งดังนี้

ตารางที่ ๑๙ แสดงรายชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตำบล

ที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ที่ตั้ง	จำนวนครู (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนตาล	หมู่ที่ ๑	๒	๒๑	๑๐	๓๑
รวม			๒	๒๑	๑	๓๑

๖.๕ สาธารณสุข

◆ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๑ แห่งดังนี้

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ตั้งหมู่ที่ ๑

๖.๖ ประเพณี และวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ชาวดอนตาลส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธประมาณ ๙๘% โดยมีวัดเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ประชากรนับถือศาสนาพุทธเป็นหลัก มีศาสนสถานที่สำคัญ คือ วัด จำนวน ๒ วัด และ โบสถ์คริสต์ จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

- ◆ วัดดอนตาล หมู่ที่ ๑
- ◆ วัดไผ่เกาะโพธิ์งาม หมู่ที่ ๔
- ▲ โบสถ์คาทอลิก หมู่ที่ ๑

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- ประเพณีสงกรานต์ ชาวครุฑ์ที่ไปประกอบอาชีพยังต่างถิ่นเมื่อถึงประเพณีสงกรานต์จะกลับมาทำบุญตักบาตร สงเคราะห์พรและรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ เพื่อขอพรจากญาติผู้ใหญ่
- ประเพณีสารทหลวง ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ของทุกปี เป็นประเพณีของคนพื้นบ้าน ที่มีเชื้อสายลาวซึ่งได้อพยพมาจากเวียงจันทร์เป็นเวลาหลายร้อยกว่าปีมาแล้วเป็นประเพณีวัฒนธรรม ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม ซึ่งจะมีการกวนกระยาหารและจัดหาผลไม้ ประกอบพิธีบุญตามประเพณีและยังเป็นของฝากนำไปให้ญาติผู้ใหญ่ที่อยู่ห่างไกล

- ประเพณีสารทไทย พิธีของประชาชนในประเพณีเกี่ยวกับการทำบุญเนื่องในวันสารท ไทย ซึ่งกำหนดไว้ วันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ เป็นการทำบุญเพื่อส่งเสริมขวัญกำลังใจ แก่เกษตรกรผู้ปลูกพืชพันธุ์อัญญาหาร เพื่อให้พืชพันธุ์มีความอุดมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นไป ด้วยเหตุนี้พุทธศาสนาเชื่อว่าเป็นฤกษ์ดี จึงนิยมการทำบุญทำทานอยู่เป็นนิจ แต่การทำบุญสารทนั้นด้วยเหตุว่าเป็นฤกษ์ดี แห่งการเก็บเกี่ยว จึงถือโอกาสทำบุญทำทานให้เป็นของขวัญแก่เรื่องของตนเท่านั้น ต่อมาประเพณีสารทได้เปลี่ยนความเชื่อถือไปตามกาลเวลาและความเชื่อตามท้องถิ่นของตน บางแห่งเชื่อว่าเป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว บางแห่งก็เป็นประเพณีการทำบุญเนื่องจากว่างจากการกิจกรรมงานจังหวัด โอกาสทำบุญครั้งใหญ่เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง และครอบครัว

- ทำบุญกลางบ้าน ช่วงเดือน ๖ เป็นประเพณีความเชื่อเรื่องของน้ำให้ตกต้องตามฤดูกาล โดยก่อผ้าทราย ตามจะนับพบร่องชุมชนแต่ละหมู่ แนวคลอง ลำน้ำ มีพิธีทำบุญตักบาตรเลี้ยงพระ

- ประเพณีลอยกระทง จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ โดยจัดขึ้น

๑. เพื่อแสดงความสำนึกรถึงบุญคุณของแม่น้ำที่ให้เราได้อาศัยน้ำกัน น้ำใช้ ตลอดจนเป็นการขอขมาต่อพระแม่คงคา ที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในน้ำ อันเป็นสาเหตุให้แหล่งน้ำไม่สะอาด

๒. เพื่อเป็นการสักการะรอยพระพุทธบาทนัมมานที่ เมื่อคราวที่พระพุทธเจ้าเสด็จไปแสดงธรรมโปรดในนาพิกพ และได้ทรงประทับรอยพระบาทไว้บนหาดทรายแม่น้ำนัมมานที่ ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหนึ่งอยู่ในแคว้นทักษิณานุกูลของประเทศไทยเดิม ปัจจุบันเรียกว่าแม่น้ำเนินรุพท

๓. เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์ เพราะการลอยกระทงเปรียบเหมือนการลอยความทุกข์ ความโศกเศร้า โรคภัยไข้เจ็บ และสิ่งไม่ดีต่าง ๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง คล้ายกับพิธีลอยบากของพราหมณ์

๔. เพื่อเป็นการบูชาพระอุปคุต ที่ชาวไทยภาคเหนือให้ความเคารพ ซึ่งบำเพ็ญเพียรกรรมคាតอยู่ในห้องพระเล็กหรือสหัสติหะล โดยมีตานานเล่าว่าพระอุปคุตเป็นพระมหาธรรมรูปหนึ่งที่มีอิทธิฤทธิ์มาก สามารถปราบพญามารได้

๕. เพื่อรักษาขนบธรรมเนียมของไทยไว้มิให้สูญหายไปตามกาลเวลา และยังเป็นการส่งเสริมการทำเที่ยวให้เกิดขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๖. เพื่อความบันเทิงเริงใจ เนื่องจากการลอยกระทงเป็นการนัดพบประสังสรรค์กันในหมู่ผู้ปร่วงงาน

๗. เพื่อส่งเสริมงานฝีมือและความคิดสร้างสรรค์ เพราะเมื่อเมืองไทยกลอยกระทง มักจะมีการประกวดกระทงแข่งกัน ทำให้ผู้เข้าร่วมได้เกิดความคิดแปลกใหม่ และยังรักษาภูมิปัญญาพื้นบ้านไว้อีกด้วย

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

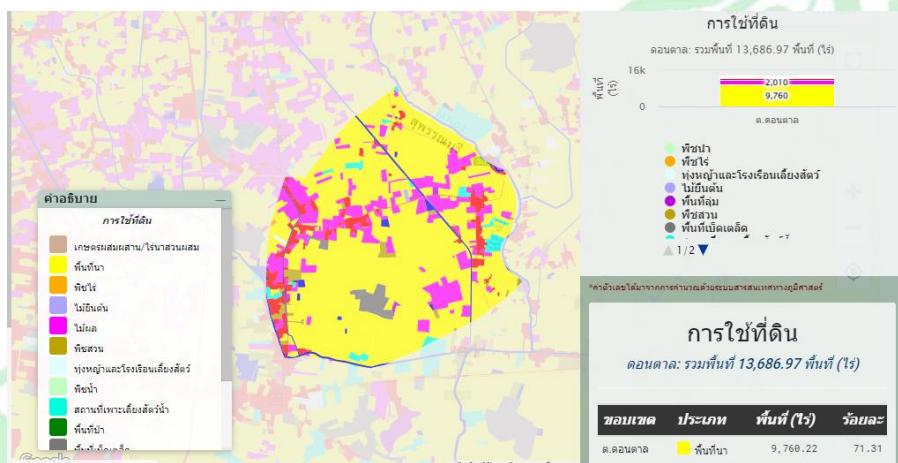
ตำบลอนตาล มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๔,๘๒๓.๗๙ ไร่ ร้อยละ ๔๐.๓๒ รองลงมาคือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๓,๗๙๔.๒๐ ไร่ ร้อยละ ๓๓.๓๘ และมีผัก จำนวน ๑,๗๒๐.๕๑ ไร่ ร้อยละ ๑๖.๓๔

ตารางที่ ๑๙ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

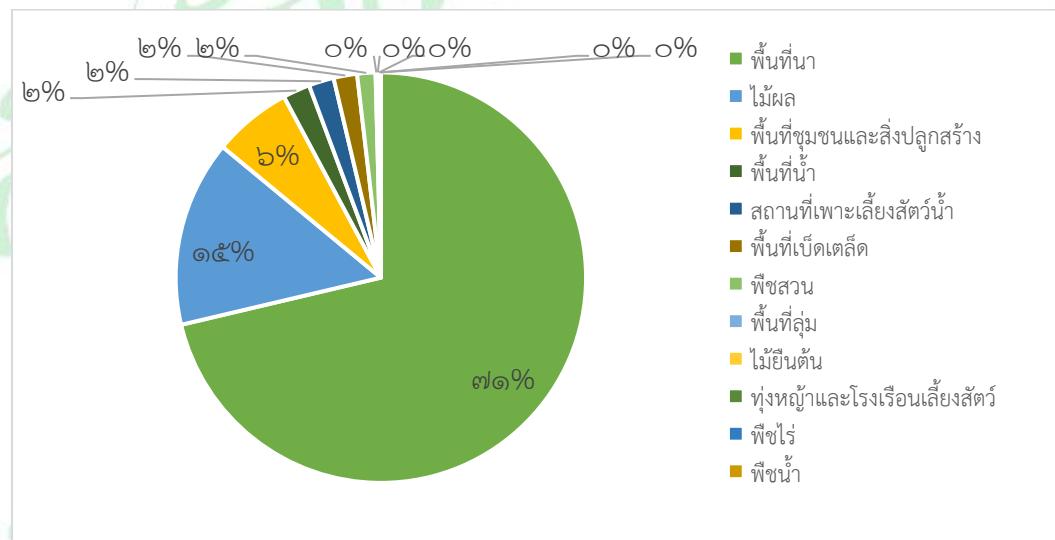
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่นา	๔,๘๒๓.๗๙	๔๐.๓๒
ไม้ผล	๒๐๐๙.๖๔	๑๖.๓๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๓,๗๙๔.๒๐	๓๓.๓๔
พื้นที่น้ำ	๑๙๒.๕๓	๑.๕๕
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๗๑.๓๙	๑.๙๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๕๓.๓๗	๑.๘๕
พืชสวน	๑๙๖.๕๖	๑.๔๔
พื้นที่ลุ่ม	๑๖.๖๔	๐.๑๒

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ไม้ยืนต้น	๑๔.๑๕	๐.๑
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๑๓.๖	๐.๑
พืชไร่	๖.๘๖	๐.๐๕
พืชนา	๕.๑๙	๐.๐๔

(ที่มา : Agri-Map Online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-Map Online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลอนตาล

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : Agri-Map Online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๕)

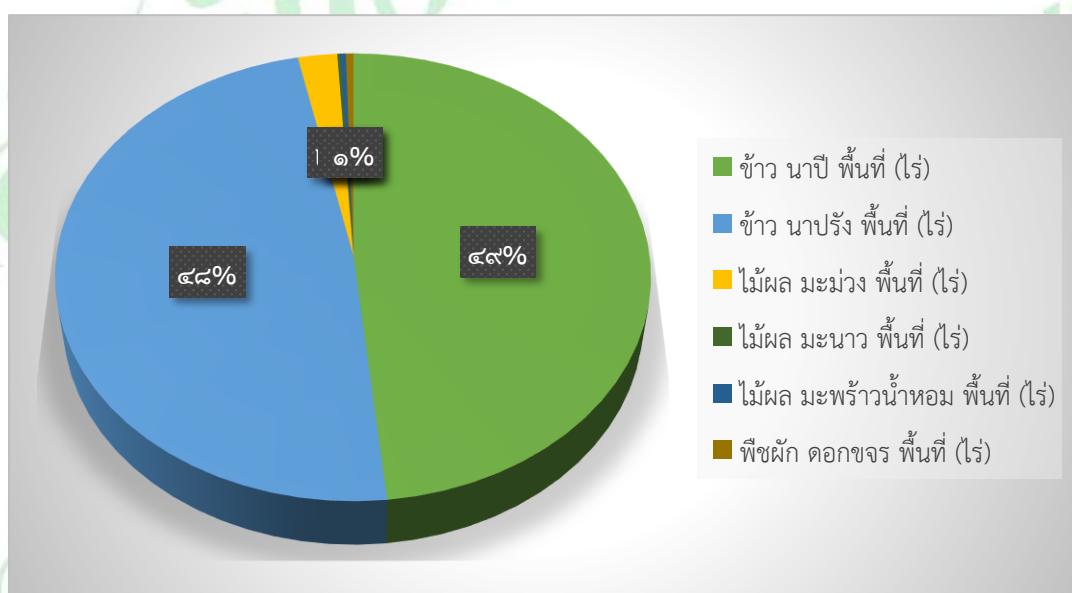
๙. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลดอนตาล พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๑๐,๘๐๐.๐๐ ไร่ รองลงมาคือ ไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑,๓๐๖ ไร่ และพืชผัก มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๔๙ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	พื้นที่ทั้งหมด	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี						
		ข้าว		ไม้ผล			พืชผัก	
		นาปี	นาปรัง	มะม่วง	มะนาว	มะพร้าวน้ำหอม	ดอกขาว	
		พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ไร่)	
๑	๓,๘๓๒.๐๐	๒,๘๘๒.๐๐	๒,๘๘๒.๐๐	๑๗.๐๐	๑๐.๐๐	๒๐	๒๗	
๒	๒,๓๒๗.๐๐	๑,๖๕๑.๐๐	๑,๖๕๑.๐๐	๑๕๐.๐๐	๓.๐๐	๐	๙	
๓	๒,๖๕๑.๐๐	๑,๘๘๘.๐๐	๑,๘๘๘.๐๐	๘๕๕.๐๐	๐.๐๐	๒	๑	
๔	๓,๓๘๓.๐๐	๒,๕๕๓.๐๐	๒,๕๕๓.๐๐	๓๘๕.๐๐	๑๑.๐๐	๐	๓๓	
๕	๑,๔๘๓.๐๐	๑,๑๖๕.๐๐	๑,๑๖๕.๐๐	๔๙๘.๐๐	๐.๐๐	๓	๐	
รวม	๑๓,๖๙๖.๐๐	๑๐,๘๐๐.๐๐	๑๐,๘๐๐.๐๐	๑,๓๐๖.๐๐	๑๗๔.๐๐	๔๙.๐๐	๔๙	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๔ องค์กร/สถาบันต่างๆ

❖ ประวัติความเป็นมาของสมาชิกในชุมชน รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน

เหตุที่เชื่อว่า “บ้านดอนตาล” เนื่องจากในสมัยก่อน บริเวณที่เป็นที่ตั้งของชุมชนบ้านดอนตาลแห่งนี้ เป็นป่ารกทึบมีต้นไม้นานาชนิดขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นแหล่งอาหารของช้างป่าซึ่งอาศัยอยู่รวมกันเป็นโขลง และ เที่ยวหากหาอาหารกินไปตามพื้นที่ต่างๆ จนมาถึงบริเวณพื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของชุมชนบ้านดอนตาลในปัจจุบัน จึงได้กิน ลูกตาลสุกในระหว่างทางที่หา กินและได้ถ่ายมูลอุกมาเป็นเมล็ดของลูกตาลจำนวนมาก ทำให้ในเวลาต่อมาบริเวณแห่งนี้จึงมีต้นตาลขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นที่มาของชื่อ “บ้านดอนตาล” ในปัจจุบันประวัติหมู่บ้านโดยย่อ

➤ หมู่ที่ ๑ บ้านหัวระกำเดิมชาวบ้านเรียกชื่อร่วมกันว่า บ้านดอนตาล ต่อมาก็มีการแต่งตั้งตำบลและหมู่บ้านขึ้นจึงแยกออกจากเป็นหมู่บ้าน “หัวระกำ” ซึ่งเกิดมาจากการพื้นที่ราบลุ่มซึ่งมีต้นไม้ชนิดหนึ่งเกิดขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งว่า ต้นหัว ระกำ จนมาเป็นชื่อหมู่บ้าน “หัวระกำ” จนทุกวันนี้

➤ หมู่ที่ ๒ บ้านคันลำ เริ่มแรกเดิมที่หมู่บ้านแห่งนี้ยังไม่มีบ้านคนอยู่อาศัย มีแต่ห้องทุ่งนาและพื้นที่แห่งนี้จะมีลักษณะเป็นท้องกระทะมีน้ำขังบางพื้นที่ และเป็นทางน้ำให้หล่อผ่าน ทำให้ทำการเกษตรไม่ได้เต็มที่ ชาวนาเก็บร่วงตัวกันตั้งคันน้ำ ล้อมรอบหมู่บ้านเพื่อทำการเกษตร ต่อมาก็มีบ้านเรือนเกิดขึ้นบริเวณตามคันกันน้ำและบริเวณทุ่งนาเพิ่มขึ้นและยังไม่มีชื่อ หมู่บ้าน ชาวบ้านก็เลยตั้งชื่อหมู่บ้านขึ้นมาว่า “บ้านคันลำ” จนถึงปัจจุบัน

➤ หมู่ที่ ๓ บ้านดอนหญ้าแพรก ตามคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้าน ในสมัยก่อนพื้นที่ของหมู่บ้านเป็นที่ตอน มีต้นหญ้าแพรกขึ้นปกคลุมเป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้ชาวบ้านถือเป็นเอกลักษณ์ของหมู่บ้าน จึงเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านดอนหญ้าแพรก” มาจนถึงปัจจุบัน

➤ หมู่ที่ ๔ บ้านไผ่เกาะโพธิ์งาม ในอดีตพื้นที่ตรงนี้จะเป็นป่าไผ่สักกับต้นโพธิ์ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก ต่อมาก็มีผู้คน มาตั้งรกรากอยู่ในพื้นที่นี้ จึงได้มีการตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านไผ่เกาะโพธิ์งาม” เพื่อเป็นการแสดงถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่บริเวณนี้ และใช้ชื่อนี้มาจนปัจจุบัน

➤ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองแปดค่า เดิมชาวบ้านย้ายมาจากบ้านดอนบ้านเก่า (หมู่ ๕ เดิม) มาอาศัยอยู่ใกล้กับหนองน้ำ ซึ่ง เป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพทำนาและเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของปลาจำนวนมาก ในช่วงวันพระ ๔ ค่ำ ชาวบ้านจะ หยุดการทำนาหกินและไปทำบุญกันหมัด ทำให้มีคนมากไม่寂寞ในหนองน้ำ ซึ่งเป็นแหล่งอาหารอันอุดมสมบูรณ์ของชาวบ้าน จึงร่วมด้วยช่วยกันดูแลและรักษาหนองน้ำไว้เป็นสมบัติของหมู่บ้าน จนเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านหนองแปดค่า”

❖ ผู้นำตามธรรมชาติ กลุ่มตามธรรมชาติ

เกษตรกรตำบลดอนตาล มีการรวมกลุ่มกันประมาณ ๕-๑๐ คน โดยมีหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน ออกรับจ้างข้าวเปลือกหลังการเก็บเกี่ยว และยังรวมกลุ่ม ๓-๕ คน ออกรับจ้างฉีดพ่นสารเคมีในนาข้าว โดยมีหัวหน้า กลุ่มเป็นผู้รับงาน

❖ องค์กรในชุมชน

ตำบลดอนตาลมีองค์กรต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและดูแลสังคม เช่น อสม. อพปช. , คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ , รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น, กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น

ตารางที่ ๒๑ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	นางสาวทัศวรรณ ธรรมชาติ (กลุ่มทำไม้ กวาดบ้านแปดคำ)	นางสาวทัศนวรรณ ธรรมชาติ	ไม้กวาดดอกหญ้า	๓๗	๕	ดอนตาล
๒	กลุ่มพรเม่อนกประสงค์	นาง นิตยา ตะเพียนทอง	กล้วยฉานรส ต้มยำ/พรเม อนาคตประสงค์	๑๒๖	๒	ดอนตาล

ที่มา : <https://otop.cdd.go.th/webservice>, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๒๒ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑
เครื่องดื่ม	๐
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๐
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๒
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๐
รวม	๓

ที่มา : <https://otop.cdd.go.th/webservice>, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลดอนตาล

ที่	ชื่อ	ที่ตั้ง			จำนวน สมาชิก	ประธาน
		เลขที่	หมู่	ตำบล		
๑	วิสาหกิจชุมชนเงินออมกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรดอนกุ่ม	๑๕๑	๕	ดอนตาล	๒๒	นางสาวรำพึง ไพรอรณ
๒	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนดอนตาล	๑๙	๕	ดอนตาล	๒๕	นายสมเกียรติ จิราเชื้อ พันธุ์
๓	วิสาหกิจชุมชนพัฒนาสิกรรมและ เทคโนโลยีปลูกภัยทุ่งดอนตาลยังยืน	๑๘๓/๑	๕	ดอนตาล	๑๖	นาง มนัสสนันท์ พิมวิถัย

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ที่	ชื่อ	ที่ตั้ง			จำนวน สมาชิก	ประธาน
		เลขที่	หมู่	ตำบล		
๑	แม่บ้านเกษตรกรดอนกุ่มไผ่เกา	๑๕๑	๔	ดอนตาล	๒๗	นางสาวรำพึง ไพรารณ
๒	ศูนย์ข้าวชุมชน ตำบลดอนตาล	๑๙	๔	ดอนตาล	๒๕	นายสมเกียรติ จิวเชื้อพันธุ์

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวน สมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	-	-	-	-	-
สหกรณ์ภาคการเกษตรในพื้นที่อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	-	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

(๑) เกษตรกร

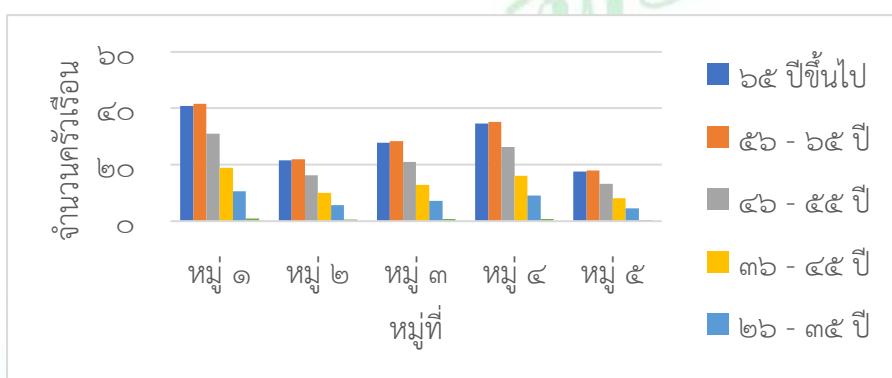
(๒) ครัวเรือนเกษตรกร

ตำบลดอนตาลมีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๕๐๒ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุ ระหว่าง ๔๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๑๔๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘๗ รองลงมา อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๔๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๕ อันดับสาม อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๑๐๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๘ อันดับสี่ อายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี จำนวน ๖๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๐ อันดับห้า อายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี จำนวน ๓๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๙ และอายุระหว่าง ๑๙ - ๒๕ ปี จำนวน ๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนครัวเรือน					รวม	ร้อยละ
	หมู่ ๑	หมู่ ๒	หมู่ ๓	หมู่ ๔	หมู่ ๕		
๖๕ ปีขึ้นไป	๔๗	๒๒	๒๘	๓๕	๑๙	๑๔๒	๒๘.๘๗
๔๖ - ๖๕ ปี	๑๒	๒๒	๒๘	๓๕	๑๙	๑๔๕	๒๙.๓๕
๓๖ - ๔๕ ปี	๓๑	๑๖	๒๑	๒๖	๑๓	๑๐๘	๒๑.๔๘
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๙	๑๐	๑๓	๑๖	๘	๖๖	๑๓.๒๐
๑๙ - ๒๕ ปี	๑๑	๖	๗	๙	๕	๓๗	๗.๓๙
๑๙ - ๒๕ ปี	๑	๑	๑	๑	๐	๔	๐.๗๐
รวม	๑๔๒	๗๖	๙๘	๑๐๘	๖๒	๕๐๒	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบล

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

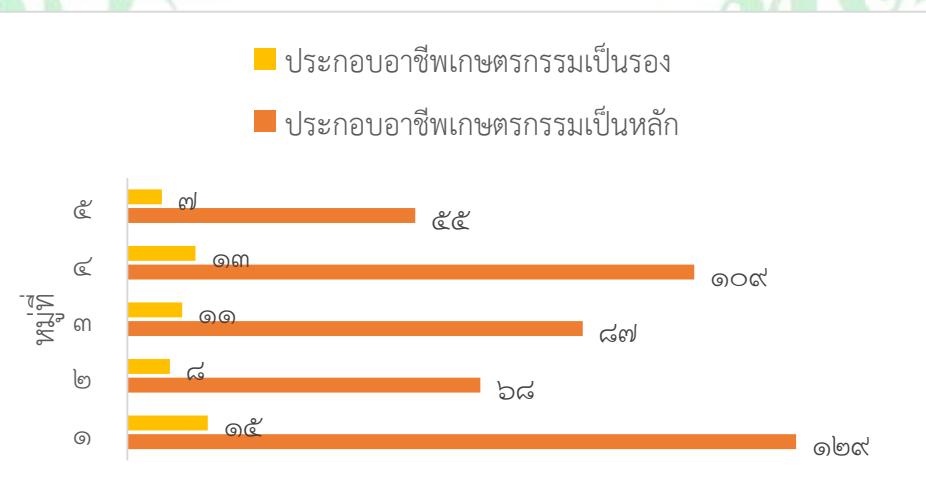
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลดอนตาลมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลักจำนวน ๔๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒๖ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๕๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๔

ตารางที่ ๒๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการประกอบ อาชีพ	จำนวนครัวเรือน					รวม	ร้อยละ
	หมู่ ๑	หมู่ ๒	หมู่ ๓	หมู่ ๔	หมู่ ๕		
ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๒๙	๖๘	๘๗	๑๐๙	๕๕	๔๔	๘๙.๒๖
ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมเป็นรอง	๑๕	๙	๑๑	๑๓	๗	๕๔	๑๐.๗๔
รวม	๑๔๔	๗๖	๙๘	๑๒๒	๖๒	๕๐๒	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ รายหมู่บ้าน ตำบลดอนตาล

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

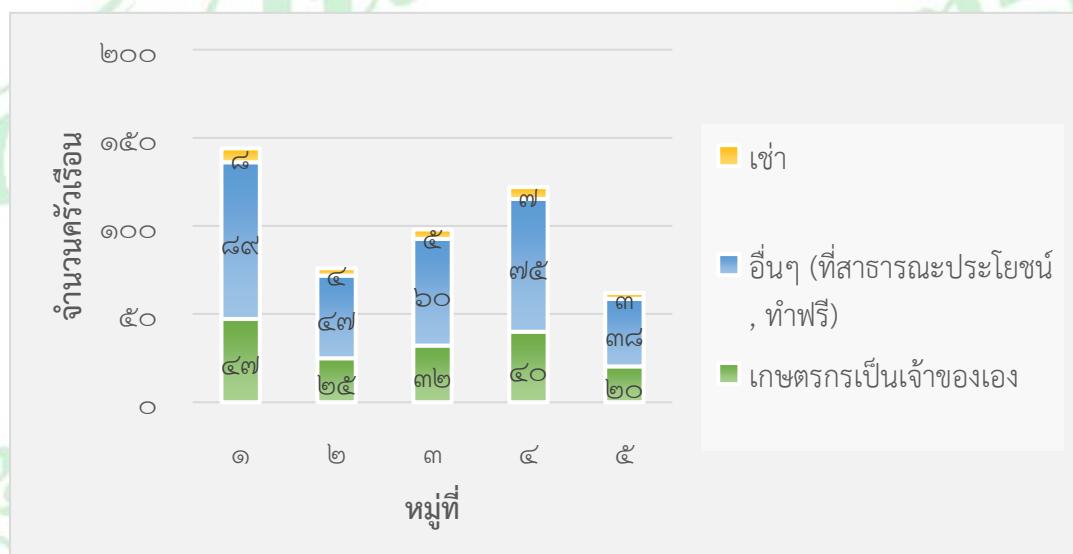
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลดอนตาลส่วนใหญ่เป็น อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟาร์ม) จำนวน ๓๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๐๐ รองลงมาคือเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑๖๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐๐ และเช่า จำนวน ๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐ ตามลำดับ
(หมายเหตุ: เกษตรกรคนเดียวมีการถือครองหลายรูปแบบ)

ตารางที่ ๒๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการ ถือครอง	จำนวนครัวเรือน					รวม	ร้อยละ
	หมู่ ๑	หมู่ ๒	หมู่ ๓	หมู่ ๔	หมู่ ๕		
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๔๗	๒๕	๓๒	๔๐	๒๐	๑๖๕	๓๓
อื่นๆ (ที่สาธารณะ ประโยชน์, ทำฟาร์ม)	๘๙	๔๗	๖๐	๗๕	๓๘	๓๑๐	๖๒
เช่า	๘	๔	๕	๗	๓	๒๗	๕
รวม	๑๗๔	๗๖	๙๗	๑๑๗	๖๗	๕๐๗	๑๐๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๒๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน รายหมู่บ้าน ตำบลดอนตาล
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

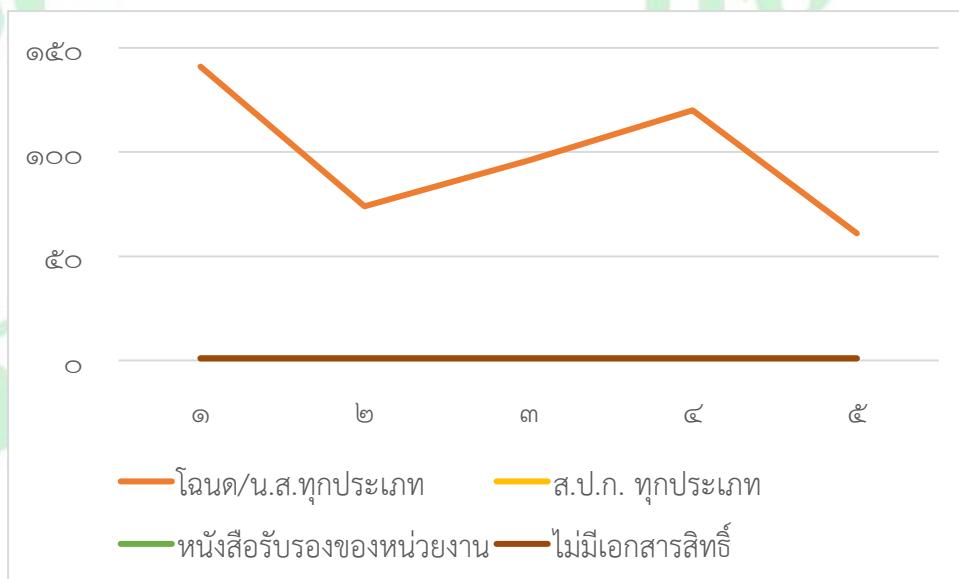
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)

เกษตรกรตำบลมีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๔๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘ รองลงมาเป็นหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑

ตารางที่ ๒๙ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
	โฉนด/ น.ส.ทุก ประเภท	ส.ป.ก. ทุก ประเภท	หนังสือ รับรอง ของ หน่วยงาน	ไม่มี เอกสาร สิทธิ์	
๑	๑๔๗		๑	๑	๑๔๘
๒	๗๔		๑	๑	๗๖
๓	๕๖		๑	๑	๕๘
๔	๑๒๐		๑	๑	๑๒๑
๕	๖๑		๑	๑	๖๒
รวม	๔๙๒		๕	๕	๔๙๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๒๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ รายหมู่บ้าน ตำบลดอนตาล

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๓) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลดอนตาลมีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๒๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๗ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑ แห่ง สมาชิก ๒๕ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๓ กลุ่ม รวมสมาชิก ๔๗ ราย

ตารางที่ ๓๐ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก(ราย)	กลุ่ม	สมาชิก(ราย)	กลุ่ม	สมาชิก(ราย)	แห่ง	สมาชิก(ราย)	แห่ง	สมาชิก(ราย)	กลุ่ม	สมาชิก(ราย)
๑												
๒												
๓												
๔	๑	๒๕	๑	๒๗				๑	๒๕			
๕												
รวม	๑	๒๕	๑	๒๗				๑	๒๕			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลดอนตาลมีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ และศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๓๑ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลดอนตาล

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
๑									
๒									
๓									
๔		๑	๑		๑	๑			
๕									
รวม		๑	๑		๑	๑			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๔) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลดอนตาลมีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๕ คน โดยมีเกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๕ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๓๙ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ผนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑						๑			
๒						๑			
๓						๑			
๔					๑	๑			
๕						๑			
รวม	๐	๐	๐	๐	๑	๕	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) ประชากรชาวบ้าน

ตำบลดอนตาลมีประชากรชาวบ้านภายนอกได้จากการเกษตรตามแนวทางทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชากรชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชากรแต่ละคน ซึ่งในตำบลดอนตาล มีประชากรชาวบ้านจำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๓๙ แสดงข้อมูลประชากรชาวบ้าน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	จำนวน (ราย)	ชื่อ – สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
๔	๑	นายชูชาติ ทองนวน	๑๕๘ ม.๔ ต.ดอนตาล อ.เมืองฯ จ.สุพรรณบุรี	เกษตรทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียง เทคโนโลยีการผลิตพืช
๔	๑	นายสมเกียรติ จิวเชื้อ พันธุ์	๘๓ ม.๔ ต.ดอนตาล อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี	การเพิ่มผลผลิตข้าว การลดต้นทุนการผลิต
รวม	๒			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์ข้าวชุมชนดอนตาล

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมเกียรติ จิวเชื้อพันธุ์

บ้านเลขที่ ๘๓ หมู่ ๔ ต.ดอนตาล อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี

สถานการณ์ของพื้นที่ : ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยทำนาเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๘๐ มีส่วนน้อยทำสวนคิดเป็นร้อยละ ๑๕ ปลูกผักและเลี้ยงสัตว์คิดเป็นร้อยละ ๕ ซึ่งการทำแท้เดิมนั้นก็เกิดปัญหาต่างๆ ได้แก่

๑. เมล็ดพันธุ์ที่นำมาปลูกขาดความน่าเชื่อถือในเรื่องสายพันธุ์ ชั้นพันธุ์ ความบริสุทธิ์ และเมล็ดแดง
๒. ประสบปัญหาเงินทุนในการจัดทำเมล็ดพันธุ์เพื่อเพาะปลูก
๓. ขาดความรู้ และที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาเมื่อประสบปัญหาโรคและแมลงรบกวน การใช้ปุ๋ย และสารเคมี เกินความจำเป็น
๔. ขาดการจัดการในการเก็บเกี่ยวข้าวเพื่อให้ได้คุณภาพเหมาะสมสำหรับการเป็นข้าวปลูกในฤดูต่อไป
๕. ไม่สามารถต่อรองราคา กับพ่อค้าคนกลางได้

แนวทางการพัฒนา : ๑. การบริหารจัดการกลุ่ม

๒. พัฒนาสมาชิก อบรมให้ความรู้ด้านต่างๆ
๓. ด้านการตลาด เพิ่มช่องทางการจำหน่าย
๔. บริหารด้านสินเชื่อ

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี จำหน่ายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง

- หลักสูตรเรียนรู้ :
๑. การผลิตข้าวคุณภาพ
  ๒. เกษตรปลอดการเเพ
  ๓. การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน
  ๔. การจัดการศัตรูพืชโดยชีววิธี

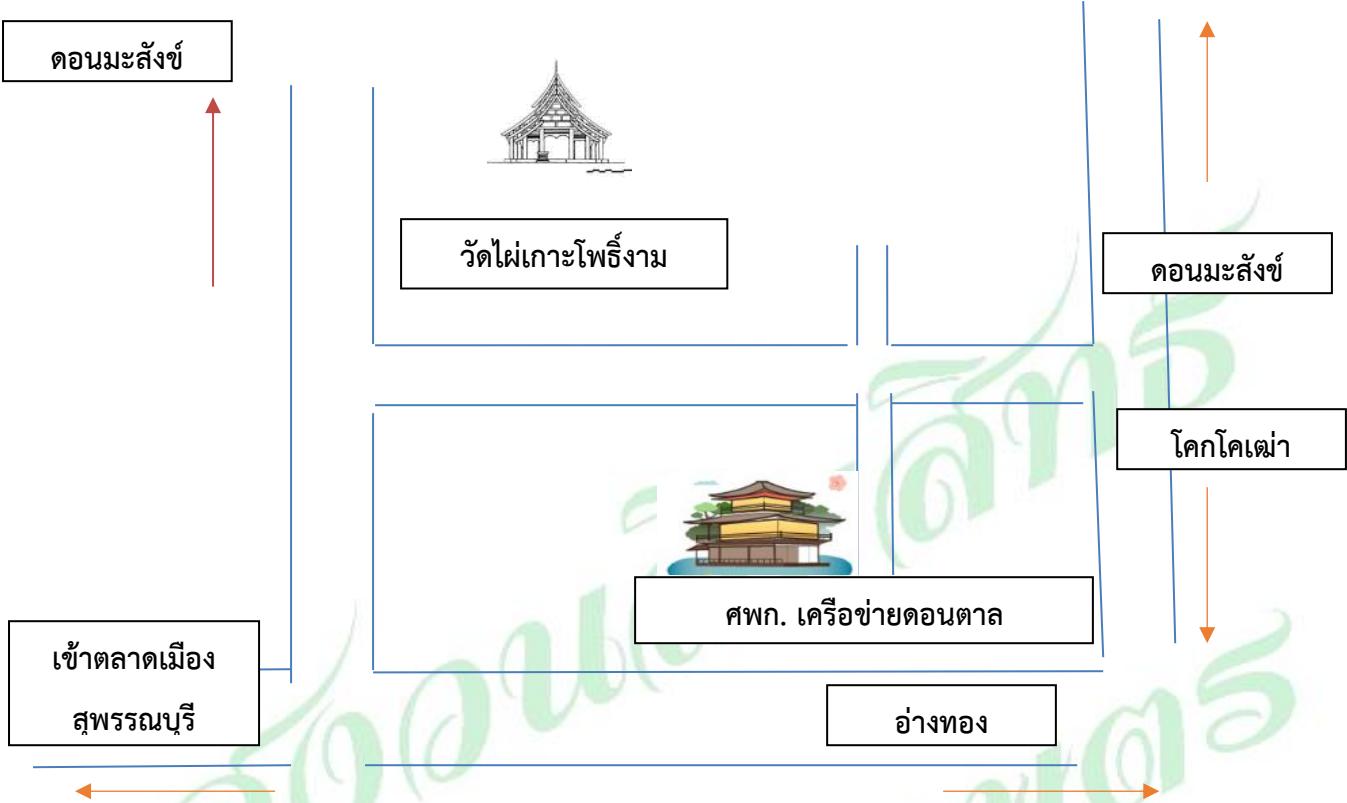
หลักสูตรบังคับ : เกษตรทฤษฎีใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน/ไวนิสนับสนุน

- หลักสูตรเสริม :
๑. การปรับปรุงบำรุงดิน
  ๒. การผลิตชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช

ตารางที่ ๓๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์ข้าวชุมชนดอนตาล	ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	๔	ดอนตาล	นายสมเกียรติ จิวเชื้อ พันธุ์	๐๘๙-๒๖๐-๐๗๑๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย)
ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๔) กลุ่มเกษตรกรแนวทางแปลงใหญ่ ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช (ข้าว)
-ไม่มี-

๑.๗ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

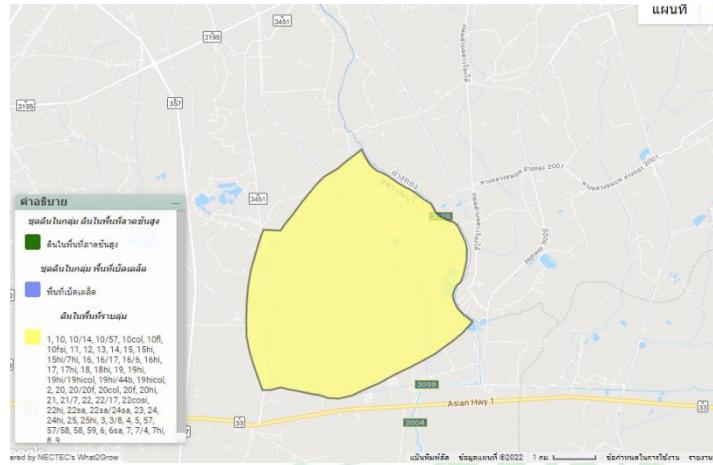
๑) ทรัพยากรดิน

ตำบลดอนตาลมีทรัพยากรดินทั้งหมด ๑๖,๗๘๒ ไร่ แบ่งเป็น ดินในพื้นที่รับกลุ่ม ๓๓,๐๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๕๐ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๑๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๐

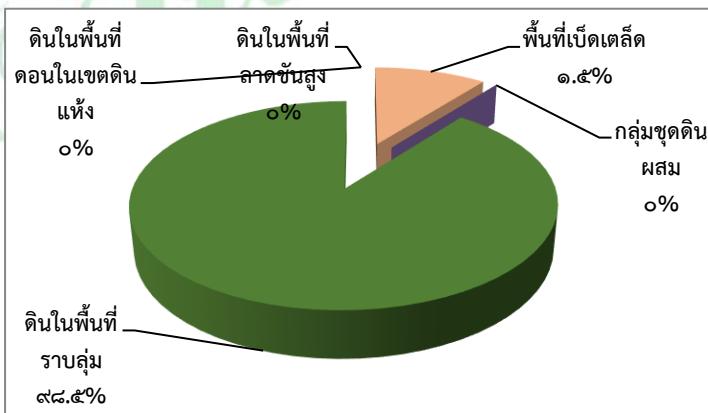
ตารางที่ ๓๕ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	-	-
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๙๘	๑.๕๐
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่รับกลุ่ม	๓๓,๐๔๔	๙๘.๕๐

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๔)

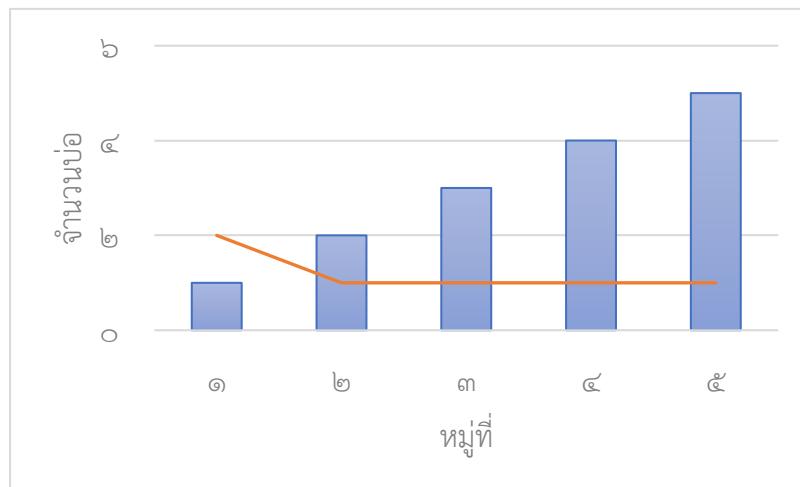
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๒) ทรัพยากรน้ำ

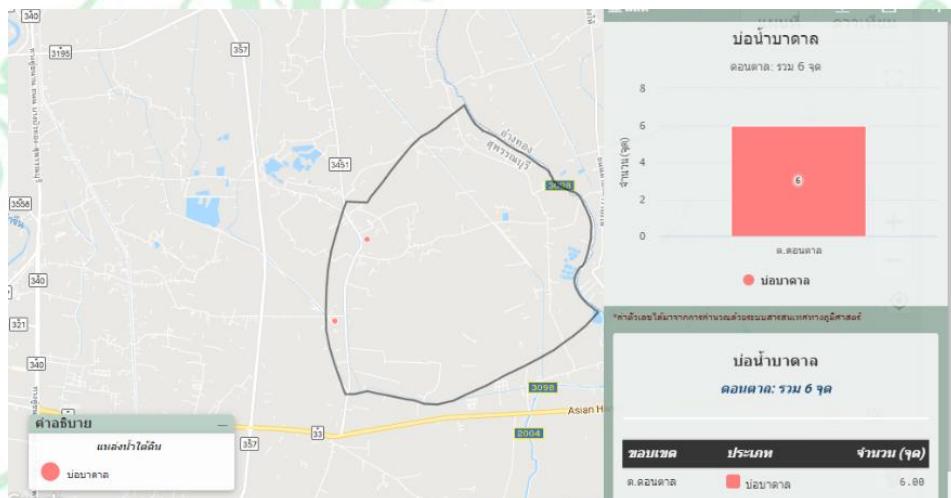
ตำบลดอนตาลเป็นพื้นที่อาศัยน้ำจากชลประทานในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๕ % ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังเหลือน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- เหลือน้ำใต้ดิน ป่าบ้าดาด ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งสิ้น ๖ ป่าแยกรายหมู่ได้ดังนี้

หมู่ ๑	จำนวน ๒ ป่า
หมู่ ๒	จำนวน ๑ ป่า
หมู่ ๓	จำนวน ๑ ป่า
หมู่ ๔	จำนวน ๑ ป่า
หมู่ ๕	จำนวน ๑ ป่า

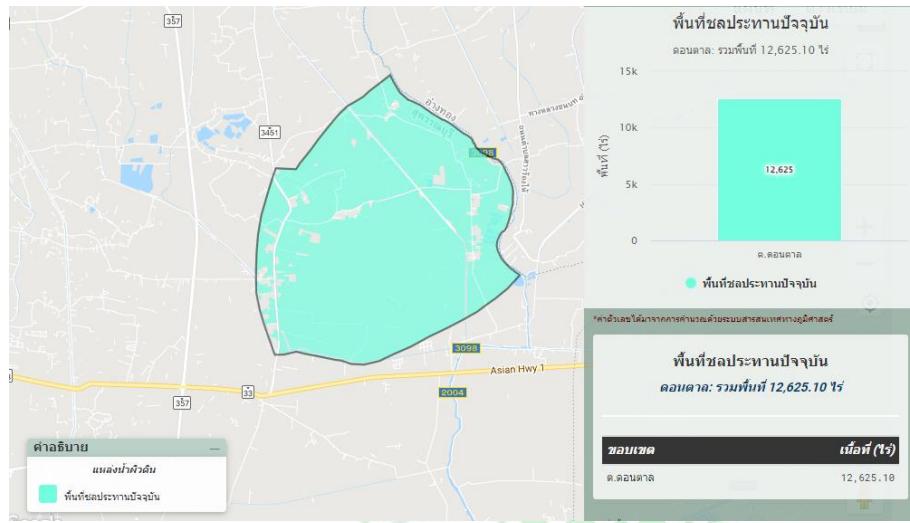

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลอนตากล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

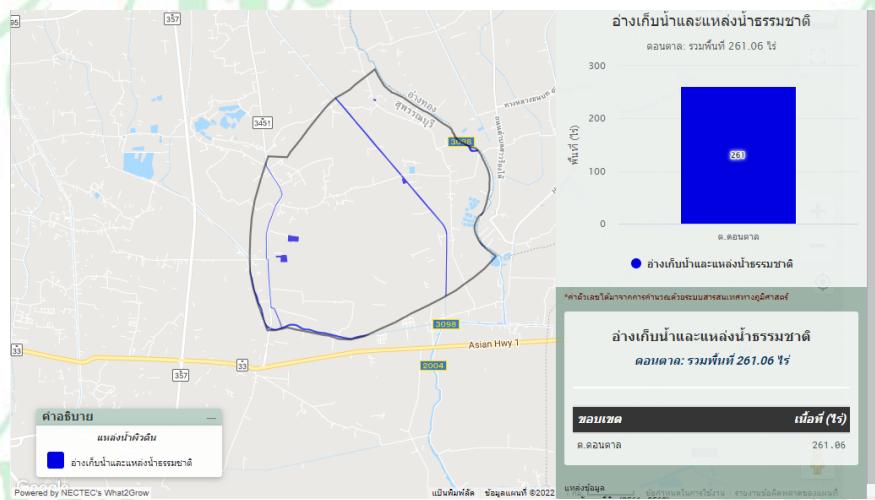

ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลอนตากล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชั่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลอนตากลมีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรคือระบบชลประทาน และอ่างเก็บน้ำหรือแหล่งน้ำธรรมชาติเท่านั้น

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินสำบน้ำดื่ม อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๔)

ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินสำบน้ำดื่ม อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๑.๓ สินค้าเอกสารลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ด้วยว่า 'ไม่มี')
-ไม่มี-

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว

(๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

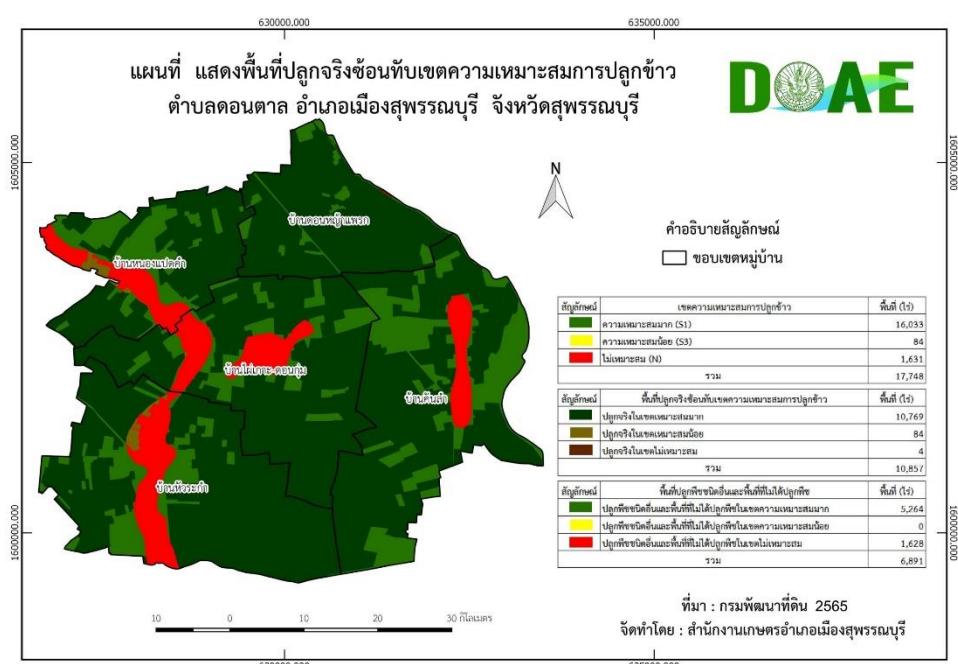
(๒) เขตความเหมาะสม

ตำบลดอนตาลมีพื้นที่ที่เหมาะสมสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๑๗,๗๔๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๖,๐๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๖๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙%

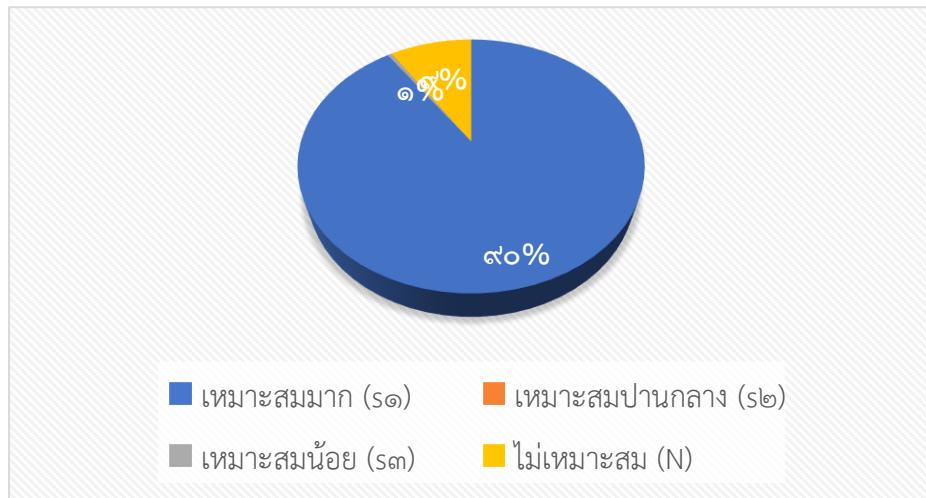
ตารางที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปาน กลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนตาล	๑๖,๐๓๓		๘๔	๑,๖๓๑	๑๗,๗๔๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๒๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนตาล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลดอนตาลมีพื้นที่ปลูกข้าวจำนวน ๑๑,๑๐๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๑ จำนวน ๓,๑๐๙ ไร่ รองลงมา คือหมู่ ๔ จำนวน ๒,๗๕๓ ไร่ อันดับ ๓ คือ หมู่ ๓ จำนวน ๒,๑๕๑ ไร่ อันดับ ๔ คือ หมู่ ๒ จำนวน ๑,๘๘๘ ไร่ และอันดับ สุดท้าย คือ หมู่ ๕ จำนวน ๑,๒๐๓ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	ดอนตาล	๑๑,๑๐๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลดอนตาล
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๔)

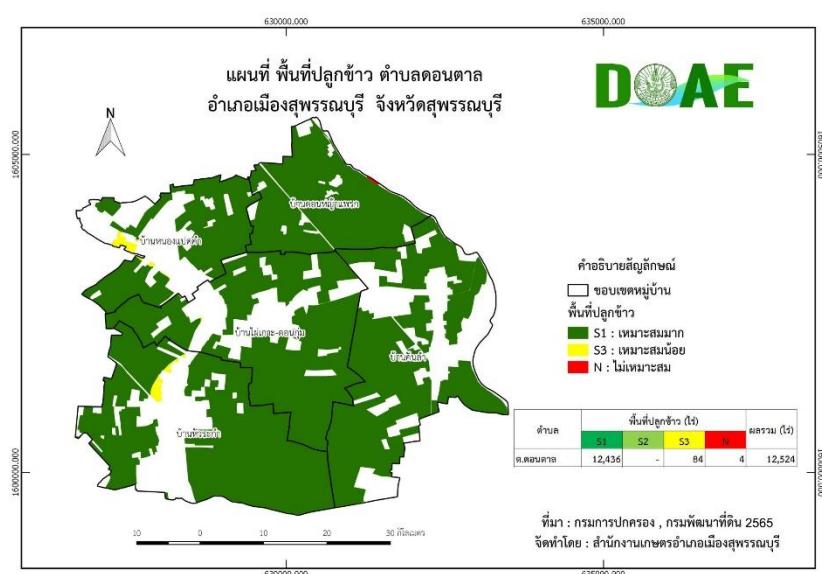
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลลดอนตาลมีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๒,๔๖๔ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๒,๔๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓

ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

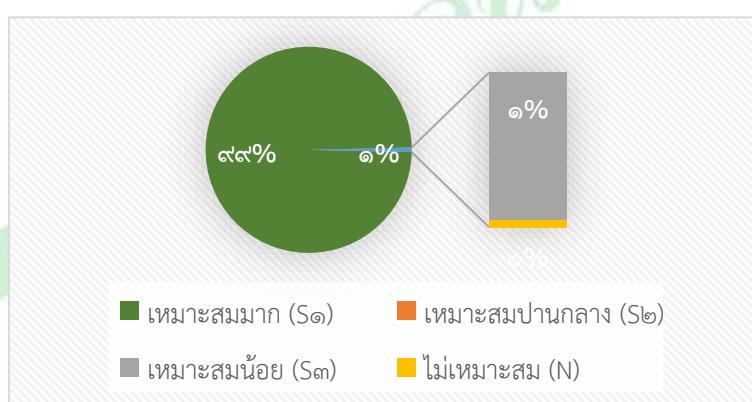
ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ตำบลลดอนตาล	๑๒,๔๖๖		๘๔	๔	๑๒,๕๕๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลอนตาลมีพื้นที่ปลูกข้าวจำนวน ๑๖,๑๐๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๓ จำนวน ๓,๑๐๙ ไร่ รองลงมา คือหมู่ ๔ จำนวน ๒,๗๕๓ ไร่ อันดับ ๓ คือ หมู่ ๓ จำนวน ๒,๑๕๑ ไร่ อันดับ ๔ คือ หมู่ ๒ จำนวน ๑,๘๘๘ ไร่ และอันดับ สุดท้าย คือ หมู่ ๕ จำนวน ๑,๒๐๓ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑๔๔	๓,๑๐๙	๓,๑๐๙	๒,๖๔๓	๐.๘๔
๒	๗๖	๑,๘๘๘	๑,๘๘๘	๑,๖๐๕	๐.๘๔
๓	๙๘	๒,๑๕๑	๒,๑๕๑	๑,๘๗๙	๐.๘๔
๔	๑๗๓	๑,๗๕๓	๑,๗๕๓	๑,๓๔๐	๐.๘๔
๕	๖๒	๑,๒๐๓	๑,๒๐๓	๑,๐๙๓	๐.๘๔
รวม	๕๐๓	๑๖,๑๐๕	๑๖,๑๐๕	๕,๖๑๙	๐.๘๔

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๓๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี ตำบลอนตาลนิยมปลูกข้าวพันธุ์ กข ๔๑ คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมาได้แก่พันธุ์ กข ๔๗ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆ ได้แก่ กข ๓๑, กข ๕๑, กข ๕๗ และปทุมธานี ๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ซึ่งแหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ได้มาจากศูนย์ข้าวชุมชนในตำบล และร้านค้า หรือแหล่งจำหน่ายที่ได้การรับรองและนำเข้าถือถือที่ใกล้เคียง

(๒) การเตรียมดิน แบ่งเป็นพื้นที่นาแบบหัวน้ำตาม และนาแบบใช้ร่องดำเนินตาม ซึ่งการเตรียมดินจะแตกต่างกันที่ชักร่องน้ำในนาหัวน้ำตาม ส่วนนาแบบดำเนินจะไม่ชักร่องน้ำจะปรับสภาพดินให้เรียบไปทั้งพื้น

(๓) การปลูก นิยมปลูก ๒ รอบต่อปี คือ นาปี เริ่มปลูกในเดือน พฤษภาคม – กันยายน และนาปี เริ่มปลูกในเดือนพฤษภาคม – มีนาคม ซึ่งจะปลูกข้าวจำนวนมากในเดือนพฤษภาคม และพฤษภาคม

(๔) ระบบการให้น้ำ ตำบลดอนตาลพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากคลองชลประทานคลองหรือบึงธรรมชาติ แหล่งน้ำของตนเอง และบ่อขนาดเล็ก เป็นต้น

(๕) การดูแลรักษา ข้าวเป็นพืชที่ต้องมีการดูแลรักษาทุกช่วงอายุตั้งแต่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว หากดูแลรักษาไม่ดีผลผลิตที่ได้อาจไม่คุ้มทุน ดังนั้นจึงต้องมีระบบการจัดการดูแลที่ดี

(๖) การใส่ปุ๋ย โดยปกตินิยมใส่ปุ๋ย ๒ – ๓ ครั้ง ต่อรอบการผลิต และใส่ตามค่าวิเคราะห์ดิน

(๗) การเก็บเกี่ยว จะเก็บเกี่ยวในระยะหลังพลับพร่อง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว หากเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้ในฤดูถัดไปต้องลดความชื้นของข้าวโดยการนำไปตากแดด และมีที่สถานเก็บรักษามาลีดพันธุ์ ที่อากาศถ่ายเท สะอาด ไม่มีความชื้นและสามารถป้องกันศัตรูของข้าวได้

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู โดยปกติหากมีการจัดการดูแลที่ดี โรคและแมลงสามารถควบคุมได้จ่ายและทันท่วงที่ ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมีใดๆ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลดอนตาลมีการปลูกข้าว ดังนี้

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หน้า
ข้าว		◀ ▽		▶	△			◀		▶ ▽	△		๑-๖

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลดอนตาล มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว แบบใช้ร่องดำเนิน เป็นเงิน ๖,๒๔๒ บาท และแบบนำตามมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๖,๒๑๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๕๐ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๔ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขตชลประทาน				นอกเขตชลประทาน	หมายเหตุ		
	นาด้ำ		นาหวานน้ำตาม					
	นาปี	นาปรัง	นาปี	นาปรัง				
ค่าเตี่ยมดิน (พร้อมหัวงาน)	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐				
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๔๕๐	๔๕๐				
ค่าสารเคมี	๑,๑๑๗	๑,๑๑๗	๑,๗๑๕	๑,๗๑๕				
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕	๘๗๕	๘๗๕	๘๗๕				
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐				
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐				
ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐	๕๐	๔๕๐	๔๕๐				
ค่าขนส่ง	๑๕๐	๑๕๐	๑๒๐	๑๒๐				
ค่าเช่าที่ดิน	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐				
รวม	๖,๒๔๒	๖,๒๔๒	๖,๒๑๐	๖,๒๑๐				

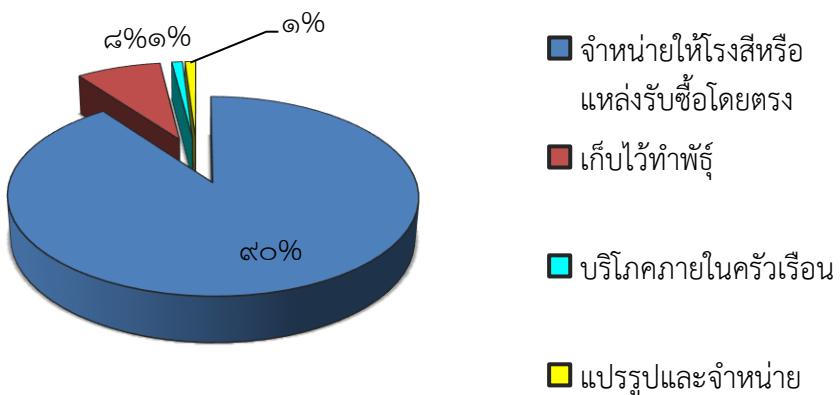
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

ตำบลดอนตาลส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับโรงสี หรือจุดรับซื้อผลผลิต ประมาณร้อยละ ๙๐ รองลงมาคือเก็บไว้ใช้ทำพันธุ์เพื่อผลิตในฤดูกาลต่อไป ประมาณร้อยละ ๘ เก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน และแปรรูปจำหน่าย อย่างละประมาณร้อยละ ๑

(๑) วิถีการตลาด

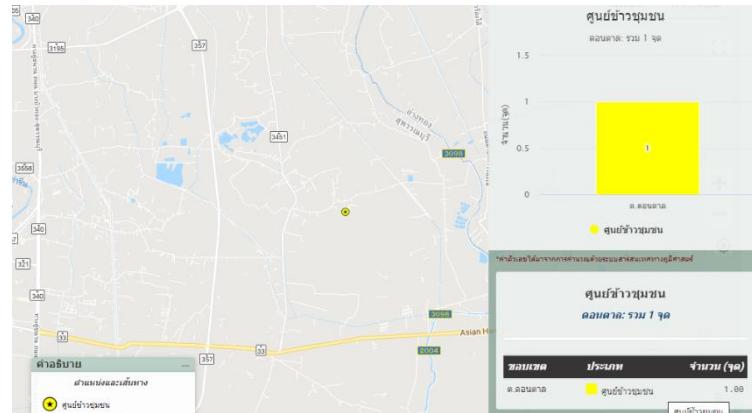
หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง บางส่วน เก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูกาลต่อไป บางส่วนเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และหากเหลือเพียงพอ ก็จะแปรรูปจำหน่ายต่อไป

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิถีการตลาดข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลดอนตาลมีศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๑ แห่ง โรงงานรับซื้อด้านการเกษตรส่วนใหญ่ขายที่โรงสีตำบลข้างเคียง และแหล่งรับซื้อในอำเภอบางปานมา

ภาพที่ ๓๕ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลดอนตาลมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าวจำนวน ๒๖ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช ๑๕ ราย องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๔๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - anus	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นางสาวสวิง ทองนวน	๔	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๒	นายคณิต จันทร์	๓	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๓	นายสุทธศักดิ์ ทองน้อย	๑	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๔	นางมาลัย พุดสี	๔	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๕	นายดิเรก ทัศนพันธุ์	๔	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๖	นางมนัสันฑ์ พิมวิลัย	๔	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๗	นางสาวพนิตร แก้วปาน	๒	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๘	นายปิยพงษ์ พันธุ์แตง	๕	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๙	นางสาวจิรรัชติกาล เชียรประณีต	๓	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๑๐	นายพิเชษฐ์ หลำโต	๑	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑๑	นายสุนทร เปรرمใจชน	๔	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๑๒	นางสาวณานาญาร์ กุมพ巴拉ณ	๕	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๑๓	นายชูชาติ ทองนวน	๔	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๑๔	นายสมเกียรติ จิวเชื้อพันธุ์	๔	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๑๕	นายประเสริฐ พันธุ์แตง	๕	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าม่วง

(๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

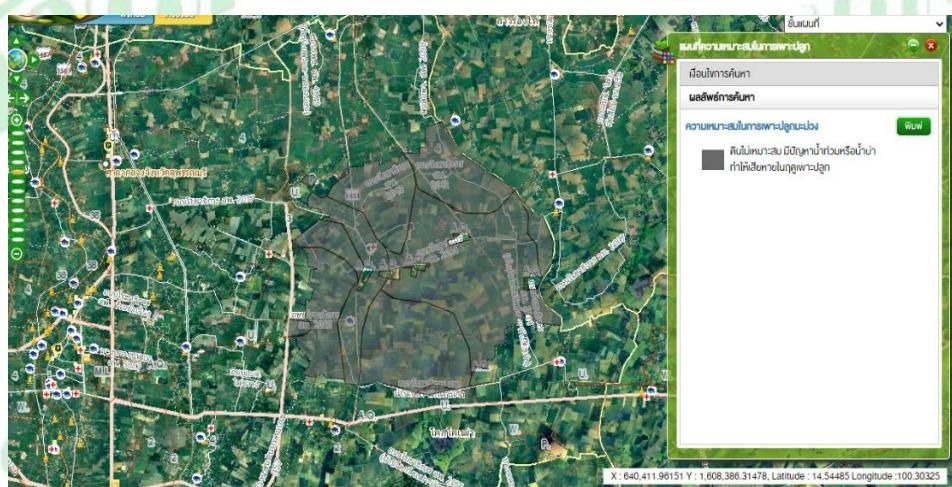
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลดอนตาลมีพื้นที่ที่เหมาะสมสมสำหรับปลูกมะม่วง ทั้งหมด จำนวน ๗๗,๗๔๘ ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๗,๗๔๘ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๔๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

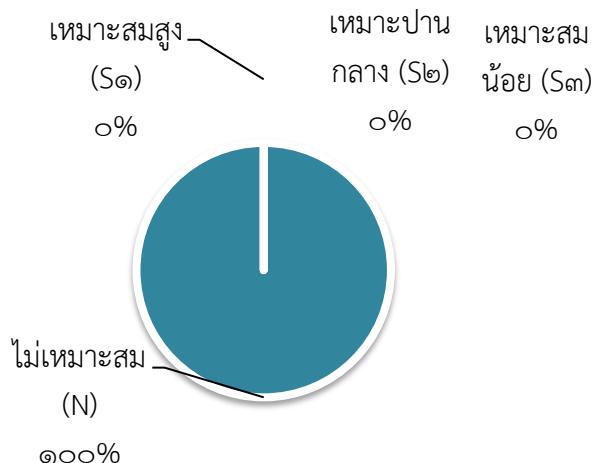
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปาน กลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนตาล	-	-	-	๗๗,๗๔๘	๗๗,๗๔๘

ที่มา: <http://eis.ldd.go.th/ldeis/SoilView.aspx>, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

(ที่มา: <http://eis.ldd.go.th/ldeis/SoilView.aspx>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๓๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมะม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๔)

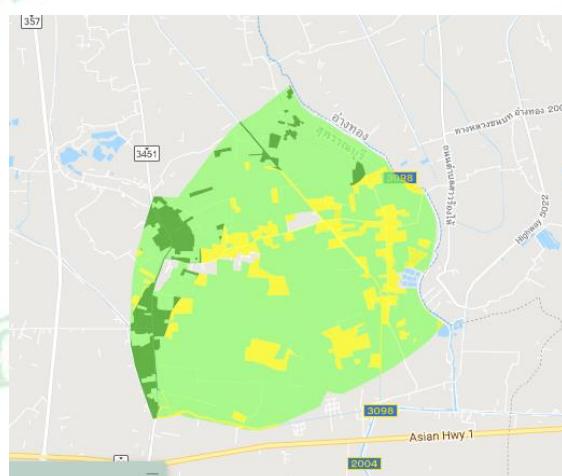
(๒) พื้นที่ปลูกมะม่วง

ตำบลดอนตาลมีพื้นที่การปลูกมะม่วง จำนวน ๕๕๒ ไร่ ๙๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๔ จำนวน ๒๐๖ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๕ จำนวน ๑๕๘ ไร่ และหมู่ ๑ จำนวน ๑๔๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๓ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมะม่วง (ไร่)
๑	ดอนตาล	๕๕๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๔

ภาพที่ ๓๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลดอนตาล

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๔)

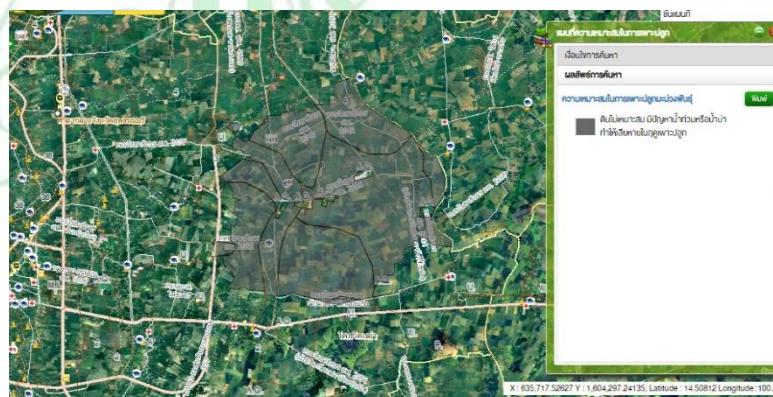
(๓) พื้นที่ปลูกมะม่วงตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลลดอนตาลมีพื้นที่ปลูกมะม่วงตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๒,๕๒๔ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๒,๕๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

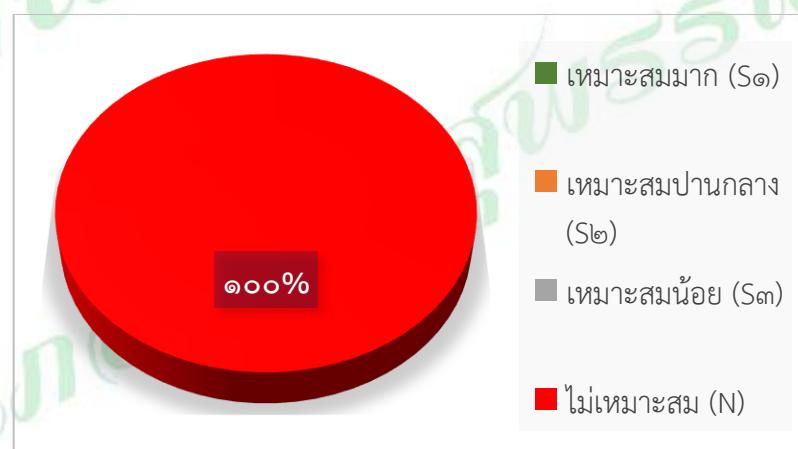
ตารางที่ ๔๔ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ลดอนตาล	-	-	-	๑๒,๕๒๔	๑๒,๕๒๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
(ที่มา: <http://eis.ldd.go.th/ldeis/SoilView.aspx>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๔๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

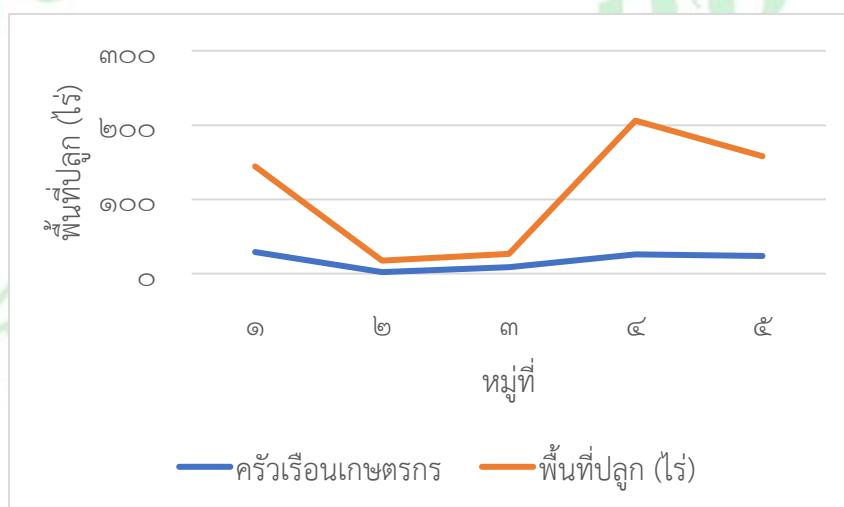
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลดอนตาลมีพื้นที่การปลูกมะม่วง จำนวน ๕๕๒ ไร่ ๙๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๔ จำนวน ๒๐๖ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๕ จำนวน ๑๕๘ ไร่ และหมู่ ๑ จำนวน ๑๔๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๔ แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๒๙	๑๔๔	๑๔๔	๑๗๕	๐.๘
๒	๒	๓๗	๓๗	๑๔	๐.๘
๓	๙	๒๖	๒๖	๒๑	๐.๘
๔	๒๖	๒๐๖	๒๐๖	๑๖๕	๐.๘
๕	๒๔	๑๕๘	๑๕๘	๑๒๖	๐.๘
รวม	๙๐	๕๕๒	๕๕๒	๔๔๑	๐.๘

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

ภาพที่ ๔๕ แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลดอนตาล

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี ตำบลดอนตาลนิยมปลูกมะม่วงเขียวเสวย คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมาได้แก่พันธุ์น้ำดอกไม้เบอร์ ๔ คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆ ได้แก่ มันเดือนเก้า น้ำดอกไม้ สีทอง และโซค่อนนั่นต์ คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ซึ่งแหล่งจำหน่ายต้นกล้าพันธุ์มีมะม่วงได้มาจากสวนมะม่วงที่เพาะขยายพันธุ์ กล้าไม้ หรือแหล่งจำหน่ายที่ได้การรับรองและนำเข้าเชื้อถือที่ใกล้เคียง

(๒) การเตรียมดิน ส่วนใหญ่แบ่งเป็นพื้นที่กร่องสวน และติดตั้งระบบัน้ำสปริงเกอร์ หรือระบบัน้ำหยอด ซึ่งการเตรียมดินจะแตกต่างกันตามสภาพพื้นที่ และแหล่งกักเก็บน้ำ

(๓) การปลูก ควรปลูกช่วงต้นฤดูฝน หรือประมาณเดือนพฤษภาคม ถึง กรกฎาคม เพื่อให้มีม่วงตั้งตัวได้เร็วขึ้น เนื่องจากอากาศและดินมีความชุ่มชื้นดี และเป็นการสะดวกที่ไม่ต้องรดน้ำในระยะแรก

• หลุมปลูกควรขุดให้มีขนาดความกว้าง ยาว และลึก ไม่น้อยกว่า ๓๐x๓๐x๓๐ ซม. หากดินในพื้นที่ไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์มากด้วยแล้วต้องขุดหลุมปลูกให้มีขนาดใหญ่ และนำดินที่อุดมสมบูรณ์มาใส่เพื่อให้มีม่วงในระยะแรกเจริญเติบโตได้ดี

• ระยะปลูกระหว่างแถวและระหว่างต้น ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ปลูกว่าต้องการเช่นไร ในที่นี้ขอแนะนำในระยะ ๖๙๖ ม.

การปลูก ควรเมล็ดไม่ปักกับดินแล้วผูกต้นเพื่อไม่ให้ล้มโยกและทำให้บังแสงแดดให้ใน ระยะแรก รอดน้ำให้มีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ ในปีแรกหากมีม่วงติดดอกให้ตัดออกเพื่อให้มีม่วงเจริญเติบโตทางทรงตันให้สมบูรณ์ดีเสียก่อน

(๔) ระบบการให้น้ำ ตำบลตอนตalaพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากคลองชลประทานคลองหรือบึงธรรมชาติ แหล่งน้ำของตนเอง และบ่อบาดาล เป็นต้น

(๕) การดูแลรักษา มะม่วงเป็นพืชที่ต้องมีการดูแลรักษาทุกช่วงอายุ ตั้งแต่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว หากดูแลรักษาไม่ดีผลผลิตที่ได้อาจไม่คุ้มทุน ดังนั้นจึงต้องมีระบบการจัดการดูแลที่ดี

(๖) การใส่ปุ๋ย มะม่วงอายุ ๑-๒ ปี ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑-๒ กิโลกรัมต่อต้นต่อปี แบ่งใส่ ๒ ครั้งเท่ากันในช่วงต้นและปลายฤดูฝน ใส่รอบโคนต้นแล้วพรวนดินกลบ

➤ มะม่วงที่ให้ผลผลิตแล้วหรือต้นอายุ ๓ ปีขึ้นไป มีการใส่ปุ๋ยเป็นระยะตามพัฒนาการหรือความต้องการดังนี้

➤ ระยะบำรุงต้น หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตและตัดแต่งกิ่งแล้วใช้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๒๐-๑๐-๑๐ หรือ ๓๐-๑๐-๑๐ อัตรา ๑-๒ กิโลกรัมต่อต้นต่อครั้ง ร่วมไปกับปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา ๑๐-๒๐ กิโลกรัมต่อต้นต่อครั้ง โดยใส่รอบทรงพุ่มแล้วพรวนดินกลบ ใส่ปุ๋ยอีครั้งเมื่อมีม่วงเริ่มแตกใบชุดที่ ๒ โดยใช้สูตรปุ๋ย และอัตราเดิม

➤ ระยะเร่งสร้างตາดออก ก่อนมะม่วงออกดอก ๒-๓ เดือน ใส่ปุ๋ย ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๘-๒๔-๒๔ อัตรา ๑-๒ กิโลกรัมต่อต้น สำหรับต้นอายุ ๒-๔ ปี อัตรา ๒-๔ กิโลกรัมต่อต้น สำหรับต้นอายุ ๕-๗ ปี และ ๔-๖ กิโลกรัม ต่อต้น เมื่อต้นอายุ ๘ ปีขึ้นไป

➤ ระยะบำรุงผล หลังดอกบาน ๑ เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑-๒ กิโลกรัมต่อต้น

➤ ระยะปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต ๑ เดือน ใส่ปุ๋ย ๓๐-๓๐-๑๐ อัตรา ๑-๒ กิโลกรัมต่อต้น และอาจเพ่นปุ๋ยทางใบร่วมในระยะนี้ด้วย

(๗) การเก็บเกี่ยว

๑. แก้มผลทั้งสองข้างพองโตอุ่นเต็มที่ ผิวผลเปลี่ยนจากสีเขียวจัดเป็นสีจางลง หรือมีลักษณะคล้ายนวลแป้งเกาะติดผิว

๒. โดยเก็บผลมะม่วงมา ๒ - ๓ ผล นำมาแช่น้ำ หากจนน้ำแสดงว่าแก่จัด ถ้าloyแสดงว่ายังอ่อนอยู่ (วิธีการนี้ใช้ได้กับมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้)

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การเก็บรักษาผลสด การชะลอการเสื่อมคุณภาพ ทั้งจากทางกายภาพ และชีวภาพเพื่อให้สามารถเก็บรักษา หรือมีอายุวางจำหน่ายได้นาน เมื่อมีม่วงถึงโรงเรือนคัดบรรจุ ควรปฏิบัติดังนี้

● คัดเลือกเอาผลที่มีตำหนิออก เช่น ผลที่มีแผล หรือลักษณะที่ผิดปกติจากโรค เช่น แอนแทรคโนส และขี้ผลเน่า หรือตำหนิจากแมลง เช่น เพลี้ยไฟ เพลี้ยหอย ราด ฯ เป็นต้น เพื่อมิให้เป็นแหล่ง แพร่กระจายของเชื้อที่ เป็นสาเหตุให้เกิดการเน่าในภายหลัง

- ตัดขั้วมะม่วงให้มีความยาวเหลือไม่เกิน ๑ เซนติเมตร เพื่อให้น้ำยางไหลพุ่งออกจากผล
- พักรอให้น้ำที่เหลือค่อยๆ ไหลออกจากผลจนแห้ง ด้วยการคั่วผลลงบนตะแกรงให้เหลือผล วางรองบน วัสดุ ที่ไม่คมหรือไม่ทำให้ผลมะม่วงเกิดแผลหรือข้าบลอกอยู่ให้น้ำยางไหลผ่านช่องรากาย ลงท่อรองรับจนกว่า น้ำยางแห้ง
  - ล้างทำความสะอาดด้วยน้ำที่สะอาด น้ำที่ใช้ควรเป็นน้ำที่เหลือเปลี่ยนน้ำบ่อยครั้ง
  - ที่ใช้อาจผสมสารช่วยทำความสะอาดผลไม้ที่เป็นที่ยอมรับว่า ไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขอนามัย และปลอดภัยต่อผู้บริโภค เช่น คลอรีน ๗๕ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม
  - ผึงให้น้ำที่เกาะบนผิวน้ำแห้งแห้ง
  - คัดขนาดผลและระดับคุณภาพ
  - บรรจุลงภาชนะหรือทำการปฏิบัติขั้นตอนต่อไปเพื่อการเก็บรักษา ขนส่ง หรือจำหน่าย

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

โรค: **แอนแทรโคโนส** (*anthracnose: Colletotrichum gleosporioides* Penz) ซึ่งทำอันตรายกับทุกส่วนของต้น อาการบนใบจะเห็นเป็นจุดๆ สีน้ำตาลดำเนินและขยายตัวออกเป็นแผลแห้งๆ ขอบแผลมีสีเข้ม ที่ใบ กิ่ง ช่อดอก และผล ทำให้ใบเป็นรูพรุนหัวไป ถ้าเป็นกับใบอ่อนหรือยอดอ่อน จะทำให้ใบบิดเบี้ยวและยอดแห้ง ถ้าเกิดที่ดอกจะทำให้ดอกร่วง ถ้าเกิดกับผลอ่อนจะทำให้ผลนั้นแคระ แกร์น ไม่เจริญเติบโต ส่วนผลที่มีขนาดเล็ก ถ้าเป็นโรคนี้อาจร่วงไปเลย

การป้องกันและกำจัด

๑. ตัด ทำลาย นำไปเผาไฟทิ้ง
๒. พ่นสารกันเชื้อรา เช่น ไซเนป (Zinep), แมนเซที (Manzate-D), หรือ เบเนเลท ๕๐ จำนวน ๑๐ - ๑๒ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ทุกๆ ๗ - ๑๐ วัน โดยเฉพาะในระยะที่มีอากาศชุ่มชื้นมาก เช่น ในฤดูฝน

แมลง: **เพลี้ยจักจั่นมะม่วง** (*Mango hopper: Idiocerus spp.*) จะเข้าทำลายมะม่วงตั้งแต่เริ่มออกดอก โดยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากดอกและช่อดอก ทำให้ดอกร่วงหล่น ถ้าดูดน้ำเลี้ยงที่ผลอ่อนก็จะทำให้ผลอ่อนร่วงหล่น มะม่วงไม่ค่อยติดผล เพลี้ยจักจั่นมะม่วงยังถ่ายอนุภูมิที่มีลักษณะเป็นน้ำหวานอกรมาติดอยู่ตามใบ เป็นอาหารของราก้ำ ทำให้ราก้ำบาดลับอยู่ตามใบมะม่วง ทำให้ใบมะม่วงสังเคราะห์อาหารได้น้อยลง

การป้องกันและกำจัด

๑. ให้พ่นสารเคมี เช่น เชฟวิน ทุก ๗ วัน โดยเริ่มต้นเมื่อมะม่วงเริ่มแตกช่อดอก แต่งดเว้นการพ่นสารเคมีเมื่อดอกมะม่วงกำลังบาน
๒. โดยการสูมควันที่โคนต้นมะม่วง ให้มีควันมากๆ อาจໄລให้เพลี้ยจักจั่นหนีไปได้

เพลี้ยไฟ เพลี้ยไฟทำลายพืชบริเวณใบอ่อน ยอดอ่อน ช่อดอกมะม่วง ยิ่งในระยะที่มะม่วงออกดอก หากเพลี้ยไฟเข้าทำลายช่อดอกโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงทำให้ดอกร่วง ช่อดอกหงิกงอ ผลอ่อนทำให้เป็นแผลจุดสีดำ ถ้าราก้ำบาดรุนแรงผลมะม่วงจะเป็นสีดำเกือบทั้งหมด

การป้องกันและกำจัด

๑. ถ้าพบไม่มากให้ตัดทำลาย เผาทิ้ง

๒. ถ้าพบมากควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงพ่น เช่น Cyhalothrin หรือ โมโนโคโรตอฟอส หรือการบาริล ฉีดพ่นอย่างน้อย ๒ ครั้งเมื่อเริ่มแห้งช่อดอก และช่วงมะม่วงติดผลขนาด ๐.๕ - ๑ ซม. หรือเท่ามะเขือพวง
- **แมลงวันทอง** ตัวเมียจะวางไข่ใต้ผิวของผลมะม่วง เมื่อไข่เจริญเป็นตัวหนอน หนอนจะใช้ชอนกินเนื้อมะม่วงเป็นอาหาร ทำให้ผลมะม่วงเน่าเสียหายร่วงหล่นได้

การป้องกันและกำจัด

    ๑. ห่อผลมะม่วงด้วยกระดาษหรือใบคงแห้ง
    ๒. ทำลายตักเด้ดโดยการไถพรวนดินบริเวณโคนต้น หรือใช้สารเคมีฆ่าแมลงพ่นลงดินเพื่อข่าดักเด้ เช่น ดีคลอริน คลอเดน
    ๓. เก็บผลมะม่วงที่ถูกทำลายโดยแมลงวันผลไม่ทิ้งล่นโคนต้นทำลายเสีย

(๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลดอนตาลมีการปลูกมะม่วง ฤดูกาลปลูกมะม่วงปีลูกได้ทั้งฤดูกาลเนื่องจากเป็นไม้อายุยาว การเก็บเกี่ยวไม่ผลจะเก็บเกี่ยวได้เมื่ออายุ ๓ ปีขึ้นไป ตามฤดูกาลจะเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคมถึงเมษายน ถ้านอกฤดู จะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วงในตำบลดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มะม่วง	▽	↔	▽	↔	△							→

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

△ ปลูกสูงสุด

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วงในตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

(๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลดอนตาลมีต้นทุนการผลิตมะม่วง โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนมะม่วง เป็นเงิน ๑๔,๖๗๕ บาท และพื้นนอกเขตชลประทานมีต้นทุน - เป็นเงิน - บาท

ตารางที่ ๕๖ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ (ด้วยย่าง)	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน	หมายเหตุ
	ปีแรก	ปีต่อมา		
ค่าเตรียมดิน	๑๒,๐๐๐	๐		
ค่าพันธุพืช	๒,๘๐๐	๐		
ค่าแรงงาน	๓,๑๐๐	๒,๖๕๐		
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๑๖๐	๑๖๐		
ค่าจ้างดูแลรักษา	๒,๕๒๐	๑๕,๐๖๐		
ค่าจ้างเก็บเกี่ยวพืช	๐	๓,๒๐๐		
ค่าเช่า	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐		
รวม	๒๑,๖๔๐	๒๒,๑๐๐		

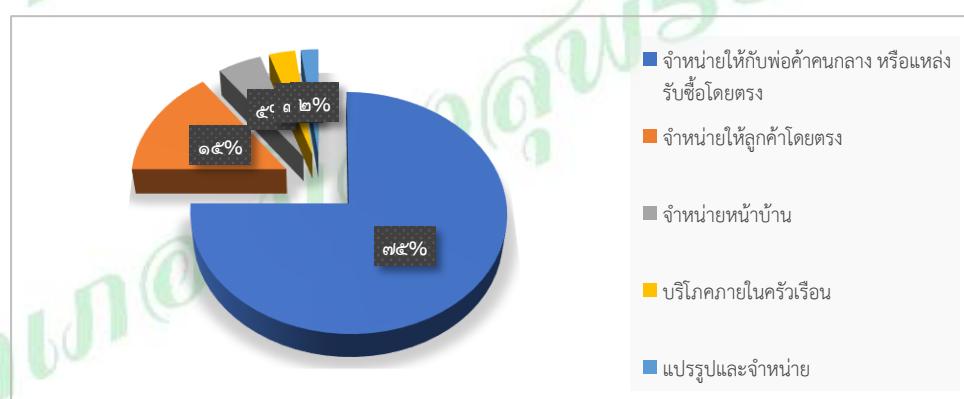
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๔

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

ตำบลดอนตาลส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจุดรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๕ และจำหน่ายหน้าบ้าน ร้อยละ ๕ ตามลำดับ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓ และแปรรูปจำหน่าย ร้อยละ ๒

(๑) วิถีการตลาด

โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคากิโลกรัมชั้ือขาย หากเกษตรกรเกษตรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดไท นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน และหากผลผลิตล้นตลาดก็จะทำการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและขายให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

ภาพที่ ๕๗ แสดงวิถีการตลาดมะม่วง ของตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๔)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลดอนตาลไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าสวนและเกษตรกรนำไปจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อผลผลิตด้วยตนเอง หรือจำหน่ายหน้าบ้านให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลดอนตาลไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้ผล แต่มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตไม้ผล สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การผลิตสารชีวภัณฑ์ในการกำจัดโรคแมลงและศัตรูพืช
- การตรวจวินิจฉัยโรค
- การบำรุงดูแลรักษา

ตารางที่ ๔๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายพิเชฐ หลาโต	๑	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๒	นายชูชาติ ทองนวน	๔	ดอนตาล	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว

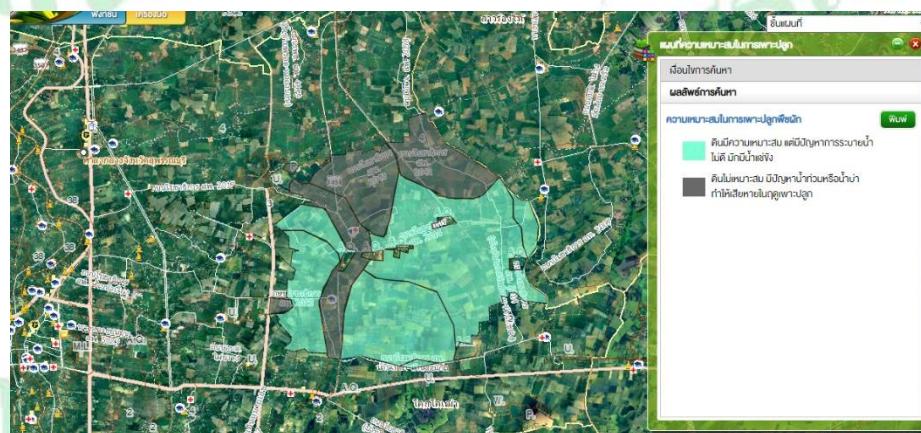
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

๑.๔.๓ ชนิดสินค้าพืชผัก

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

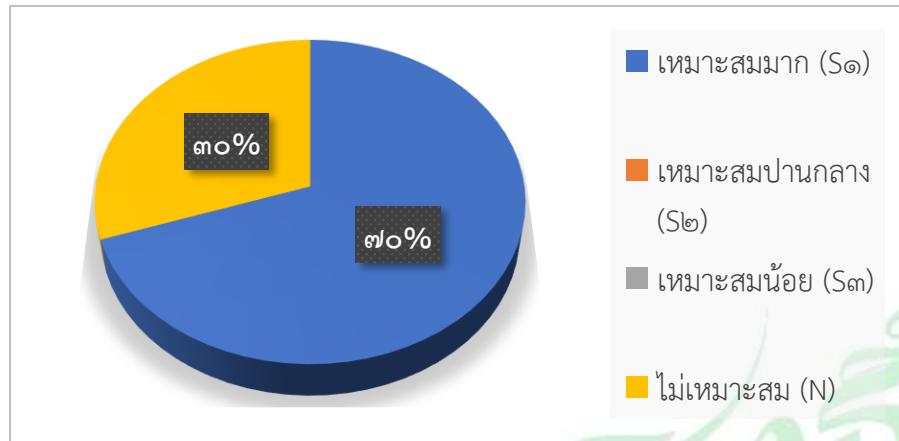
ตำบลดอนตาลมีชุดดินที่เหมาะสมสมสำหรับปลูกพืชผัก แต่มีปัญหาการระบายน้ำไม่ดี มักมีน้ำแข็งข้างพบริเวณหมู่ ๑,๒,๔ ส่วนพื้นที่ หมู่ ๓ และ หมู่ ๕ บางส่วน ชุดดินไม่มีความเหมาะสมสมสำหรับปลูกพืชผัก แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดูแลรักษาดินที่ดี

ภาพที่ ๔๔ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชผัก ตำบล

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ກາພທີ ۴۵ ແສດຮ້ອຍລະແຕ່ລະຮະດັບໜັກຄວາມເໜັກສົມສໍາຫັບພື້ນຖານ ຕຳບລດອນຕາລ
ອຳເກອເມືອງສຸພຣຣັນບຸຮີ ຈັງຫວັດສຸພຣຣັນບຸຮີ
(ທີມາ : ສໍານັກງານເກົຫວ່າຍ ອຳເກອເມືອງສຸພຣຣັນບຸຮີ, ພ.ສ. ۲۵๖๕)

(២) ພື້ນທີ່ປຸລູກພື້ນຖານ

ຕຳບລດອນຕາລ ມີພື້ນທີ່ປຸລູກພື້ນຖານ ຈຳນວນ ៦៧.៧៥ ໄຣ ໂດຍມີພື້ນທີ່ປຸລູກມາກທີ່ສຸດគື້ນໆ ມີ ១ ຈຳນວນ ៥៣.៧៥ ໄຣ ຮອງລົງມາກື່ນໆ ມີ ៤ ຈຳນວນ ១២ ໄຣ ແລະ ມີ ២ ຈຳນວນ ៣ ໄຣ ທີ່ຈຶ່ງອູ້ນໃນຮະດັບຄວາມເໜັກສົມ (S1) ບາງພື້ນທີ່ປຸລູກສັບກັບການທຳນາກຮັນນັ້ນໄໝມີ

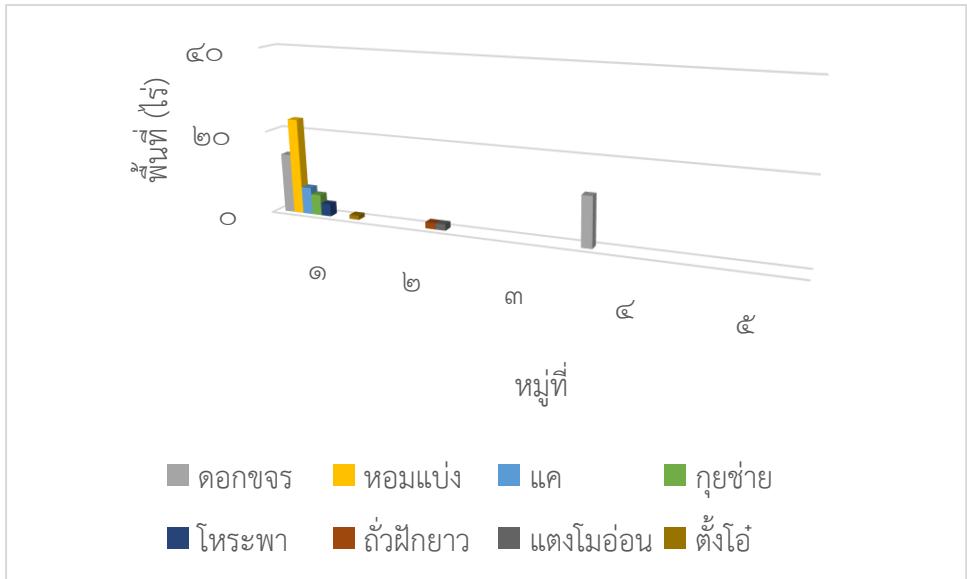
(៣) ປະມານກາຮັດ

ຕຳບລດອນຕາລມີພື້ນທີ່ກາຮັດປຸລູກພື້ນຖານ ຈຳນວນ ៦៧.៧៥ ໄຣ ២៥ ຄຽວເຮືອນ ໂດຍມີພື້ນທີ່ປຸລູກມາກທີ່ສຸດគື້ນໆ ມີ ១ ຈຳນວນ ២០ ຄຽວເຮືອນ ៥៣.៧៥ ໄຣ ຮອງລົງມາກື່ນໆ ມີ ៤ ຈຳນວນ ៤ ຄຽວເຮືອນ ១២ ໄຣ ແລະ ມີ ២ ຈຳນວນ ១ ຄຽວເຮືອນ ៣ ໄຣ

ຕາງ່າງທີ່ ۴۶ ແສດປະມານກາຮັດປຸລູກພື້ນຖານ ຕຳບລດອນຕາລ ອຳເກອເມືອງສຸພຣຣັນບຸຮີ ຈັງຫວັດສຸພຣຣັນບຸຮີ

ໜີ້ ທີ່	ຄຽວເຮືອນ	ພື້ນທີ່ປຸລູກ (ໄຣ)									ພື້ນທີ່ເກັບ ເກື່ອງ (ໄຣ)	ຜຄຜົດ (ຕັນ)	ຜຄຜົດ ຕ່ວໄ່ (ກິໂລກຣິມ)
		ດອກ ຂຈ	ຫອມ ແປ່ງ	ແຄ	ກຸຍໜ່າຍ	ໂທຣະພາ	ຄ້ຳຜົກຍາວ	ແຕງໂມ ອ່ອນ	ຕັ້ງໂວ່	ຮາມ			
១	២០	១៤.២៥	២៣	៦.៥	៥	៣			១	៥២.៧៥	៥២.៧៥	១០.៥៥	២០០
២	១						១.៥	១.៥		៣.០០	៣	០.៦	២០០
៣	-									០.០០			
៤	៤	១២								១២.០០	១២	២.៤	២០០
៥										០.០០			
ຮາມ	២៥	២៦.៣	២៣	៦.៥	៥	៣	១.៥	១.៥	១	៦៣.៧៥	៦៣.៧៥	១៣.៥៥	២០០

(ທີມາ : ສໍານັກງານເກົຫວ່າຍ ອຳເກອເມືອງສຸພຣຣັນບຸຮີ, ພ.ສ. ۲۵๖๕)

ภาพที่ ๕๖ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตามลดอนดาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เกษตรกร นิยมปลูกดอกขจรและห้อมแปงโดยเกษตรกรจะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือน พฤษภาคมของทุกปี จากการสำรวจข้อมูลในระดับตำบลว่า มีเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกผักแบบยกร่องสวน และแบบปกติ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลลดอนดาล มีการปลูกพืชผักได้ทั้งปี ส่วนใหญ่ปลูกในเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม การเก็บเกี่ยวพืชผักส่วนใหญ่จะเก็บเกี่ยวได้ประมาณ ๑ – ๓ เดือน แล้วแต่ชนิดพืช โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกพืชผักในตำบลลดอนดาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หน่วย
ดอกขจร	◀												▷, ◁
	◀												▷, ◁
ห้อมแปง	◀												▷
	◀												▷
แแค	◀												▷
	◀												▷
กุยช่าย	◀												▷
	◀												▷
ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หน่วย

ໂທຣພາ	◀	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	①
ຄ້ວັ້ນກຍາ	◀	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	②
ແຕງໂນອ່ອນ	◀	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	③
ຕັ້ງໂວ	◀	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	④

ສັບລັກຂົນ

↔ ຊ່ວງຄຸມປຸກ

△ ປຸກສູງສຸດ

↔ ຊ່ວງຄຸມເກີນເກີຍ

▽ ເກີບເກີຍສູງສຸດ

ກາພທີ ៤៧ ແສດປະກິດທິນກາຮເພະປຸກພື້ນຖານ ອຳເກອນເມືອງສຸພຣະນຸບັນຈີ ຈັງຫວັດສຸພຣະນຸບັນຈີ
(ທີ່ມາ : ສໍານັກງານເກະທຽບໝາຍເກອນເມືອງສຸພຣະນຸບັນຈີ, ພ.ສ. ២៥៦៥)

៥) ຕັ້ນຖຸນກາຮພລິຕ

ຕຳບລດອນຕາລມີຕັ້ນຖຸນກາຮພລິຕພື້ນຖານເປັນເງິນ ៥,៥៧៥ ບາທ ຕ່ອໄຮ

ຕາຮາງທີ ៤៨ ແສດຕັ້ນຖຸນກາຮພລິຕພື້ນຖານຕ່ອໄຮ ປີ ២៥៦៥ ຕຳບລດອນຕາລ ອຳເກອນເມືອງສຸພຣະນຸບັນຈີ
ຈັງຫວັດສຸພຣະນຸບັນຈີ

ຮາຍກາຮ (ຕັ້ວອຢ່າງ)	ໃນເຂົຫະພະທານ	ນອກເຂົຫະພະທານ	ໜາຍເຫດ
ຄ່າເຕີເຮີມແປລັງປຸກ	៦០០		
ຄ່າເມີລີດພັນຊີ	៨០០		
ຄ່າສາຮຄົມ	៥០០		
ຄ່າປຸ່ຍຄົມ	៥៧៥		
ຄ່າຈ້າງແຮງຈານ	៣០០		
ຄ່ານໍາມັນເຂື້ອເພີ້ງ	២០០		
ຄ່າເກີບເກີຍ	៣០០		
ຄ່າເຂົ່າ	១,០០០		
ຄ່າອຸປະກນົນໆ	១,០០០		
ຮວມ	៥,៥៧៥		

ທີ່ມາ : ສໍານັກງານເກະທຽບໝາຍເກອນເມືອງສຸພຣະນຸບັນຈີ, ພ.ສ. ២៥៦៥

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

ตำบลลดอนตาลส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจุดรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๐ และจำหน่ายในตลาดชุมชน ร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓ แบ่งเพื่อบ้าน ร้อยละ ๑ และแปรรูปจำหน่าย ร้อยละ ๑

(๑) วิถีการตลาด

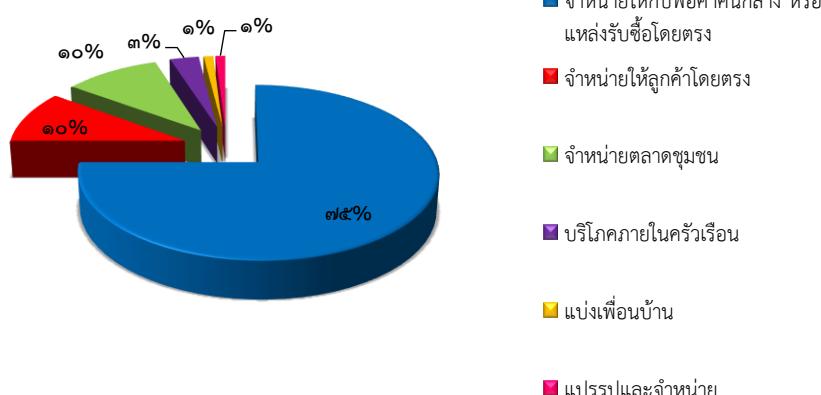
โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรขายไม่ขายส่วนใหญ่จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดไท นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะเก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน และแบ่งเพื่อบ้าน นอกจากนี้ยังมีการแปรรูปผลผลิตเพื่อยืดอายุ เก็บรักษาผลผลิตอีกด้วย

ลำดับ	รายการ	ราคา	หน่วย
๑	ดอกขจร คละ	๖๐.๐๐ - ๘๐.๐๐	บาท/กก.
๒	ดอกขจร คัด	๘๐.๐๐ - ๑๐๐.๐๐	บาท/กก.
๓	หอมแบ่ง คละ	๓๐.๐๐ - ๔๐.๐๐	บาท/กก.
๔	หอมแบ่ง คัด	๔๐.๐๐ - ๕๐.๐๐	บาท/กก.

ภาพที่ ๔๙ แสดงราคาพืชผักที่เกษตรกรขายได้
(ที่มา : กระทรวงพาณิชย์, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตลาดที่สำคัญ ได้แก่

- พ่อค้าคนกลาง ร้อยละ ๗๕
- ผู้บริโภคโดยตรง ร้อยละ ๑๐
- ตลาดชุมชน ร้อยละ ๑๐
- บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓
- แบ่งเพื่อบ้าน ร้อยละ ๑

ภาพที่ ๔๙ แสดงวิถีการตลาดพืชผักของตำบลลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลดอนตาลไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าสวนและเกษตรกรนำไปจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อผลผลิตด้วยตนเอง หรือจำหน่ายในตลาดชุมชน

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลดอนตาลไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชผัก แต่มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตพืชผัก สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การผลิตสารชีวภัณฑ์ในการกำจัดโรคแมลงและศัตรูพืช
- การตรวจวิเคราะห์ดิน
- การบำรุงดูแลรักษา

ตารางที่ ๕๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายชูชาติ ทองนวม	๔	ดอนตาล	เมือง	๒๕๖๐	ข้าว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๕๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดิน	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	ปรับปรุงบำรุงดิน	ทุกหมู่บ้าน	๑
๒. น้ำ	น้ำท่วม/แล้ง	-	ทุกหมู่บ้าน	๒
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด (ตามรายชนิดที่ สำคัญ) ๑. ราคา	ราคาผลผลิตต่ำ(ข้าว)	นโยบายภาครัฐ	ทุกหมู่บ้าน	๑
๒. แหล่งรับซื้อ	ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต (พื้นผัก,ไม้ ผล)	เพิ่มช่องทางการขายสินค้าเกษตร	ทุกหมู่บ้าน	๒
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๑. เกษตรกรรายเดียว	ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร	จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	ทุกหมู่บ้าน	๑
ด้านการปรับเปลี่ยนผลผลิตและ ผลิตภัณฑ์ ๑. ขยายผลผลิตในรูปแบบสด	ความเสียหายของผลผลิตการเกษตร สูง	ปรับเปลี่ยนให้มีความหลากหลาย	ทุกหมู่บ้าน	๑

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลตาก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
ตารางที่ ๕๒ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	ขาดซึ่ง (S)	ขาดอ่อน (W)
1. พื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรอยู่ในเขตปลอดภัย s1	1. เกษตรกร - ชาวบ้าน - ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพ และขาดความรู้ด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด - ไม่ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย - กิจกรรมรายเดียว	
2. มีเกษตรรดดันแบบและศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ s2	2. ด้านทุนการผลิตสูง	
3. ภารกิจตาม ข้อส่งสะคาด s3	3. กลุ่มเกษตรกรทั่วไปมีการรวมกลุ่มกันแต่มีการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง w3	
4. มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนที่มีกิจกรรมหลากหลาย มีศูนย์ข้าวชุมชนที่สามารถผลิตเม็ดพันธุ์ข้าวได้ s4	4. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ และมีภาระสินค่าวัสดุ	
5. ผู้นำท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านการเกษตร s5		
7. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร		
8. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร, มีสถานที่รับซื้อผลผลิตเกษตร(โรงสีข้าว)		
โอกาส (O)	SO : กลยุทธ์ชั้งธุรกิจ (ใช้จดแจ้งภารกิจในโอกาส)	WO : กลยุทธ์ชั้งแก้ไข (อาจน่าจะดีอ่อนโดยใช้โอกาส)
1. นโยบาย โครงการภาครัฐ และ政策สนับสนุนจากอุดหนุน o1	1. ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning) s1o1	1. สนับสนุนการสร้างเกษตรรุ่นใหม่ (YSF) w1o1
2. เกษตรสารานุกรมไทยอาชีวศึกษา และข้าวสารทางเทคโนโลยี o2	2. ส่งเสริมต่อภาคเกษตรในโซนี้ และนัดกรรมการผลต้นทุนการผลิต s2o2 s3o2 s6o2	2. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน w1w3o1
3. มีแหล่งเงินทุนชัดเจนสำหรับการเกษตร	3. ส่งเสริมการบริหารจัดการกุญแจองค์กร สถาบันเกษตรกร และศูนย์ข้าวชุมชน s4o1	3. สนับสนุนให้มีการทวนแผนการผลิตก้าว W1w2o1
4. ระบบสนับสนุนท่องเที่ยวเชิงเกษตร	4. ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตรและแหล่งรวมลูกค้าเพื่อการจำหน่าย s1-s7o2o5	4. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน w1o1
5. อยู่ใกล้แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร (ตลาดไทร ตลาดเกษตรชุมชน หัวหิน)		
6. กระแสภัยคุกคาม และความเสี่ยงการอาหารอาชญากรรมลักทรัพย์		
ภัยคุกคาม (T)	ST : ภัยคุกคามชั้งป้องกัน (ใช้จดแจ้งหลีกเลี่ยงอุปสรรค)	WT : ภัยคุกคามชั้งรับ (ลดจดอ่อนหลีกเลี่ยงอุปสรรค)
1. การแข่งขันของตลาดสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น t1	1. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน s2t1-t2	1. สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม W1t1t2
2. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และดันทุนการผลิตที่สูงขึ้น t2	2. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร s4t1t5	2. สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด w1t2
3. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมือง ก่อให้เกิดค่าจ้างแรงงานสูง t3	3. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ด้านแบบ s2t3 s2t1	3. สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย) w1t4
4. กับธรรมชาติ t4	4. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในการวางแผนการผลิต s1t1-2	
5. ความไม่ต่อเนื่องของกองนโยบายเกษตร t5	5. พัฒนาฐานข้อมูลด้านภัยธรรมชาติ กับพืชป่า ให้ถูกต้องแม่นยำ s1t4	

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑. ส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมการเกษตรอุตสาหกรรม
๒. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร
๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีเกษตร
๔. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑. สนับสนุนการสร้างทายาทเกษตรกร (YSF)
๒. เชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน
๓. ยกระดับการจัดการองค์ความรู้ของชุมชน
๔. สนับสนุนการ ยกระดับการทำการเกษตรปลอดภัย
๕. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน
๒. ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร
๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรมืออาชีพ
๔. พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ
๕. เตรียมป้องกันปัญหาด้านค่าจ้างแรงงานสูง

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๑. สนับสนุนการเข้าถึงระบบเตือนภัยชุมชน
๒. สร้างความเข้าใจเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการวางแผนการผลิต/การรวมกลุ่ม
๓. สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

*****

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๑. ข้าว

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต พัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๒. ไม้ผล (มะม่วง)

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิต

สินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑. วิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ สนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนาการของวิสาหกิจชุมชน

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๑.๓ พัฒนาพืชที่แล้วรพยากรการเกษตร

๑. ทีดิน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ ๑ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ	
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐			
						งาน	งpm.	งาน	งpm.	งาน	งpm.	งาน	งpm.	งาน	งpm.		
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๑. โครงการลด ต้นทุนการผลิต ข้าวตาม กระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร	๑. เพื่อให้เกษตรกร ได้เรียนรู้เทคโนโลยี การผลิตข้าวและการ ลดต้นทุนการผลิต	๓๐ คน/ปี	ศพก. เครือข่าย ต. ดอนดาล	๑.ประชาสัมพันธ์และ ชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับ สั่งความต้องการเข้า ร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร) ๔.ติดตามและ ประเมินผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	สน.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี	
	๒.โครงการ ยกระดับ มาตรฐานสินค้า เกษตร(GAP) มะม่วง	๑. เพื่อพัฒนาให้ เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจใน กระบวนการผลิต สินค้าเกษตรตาม ระบบการจัดการ คุณภาพการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี GAP ๒. เพื่อให้เกษตรกร ผู้ผลิตได้รับการ รับรองมาตรฐาน GAP	๒๐ คน/ปี			๑.ประชาสัมพันธ์และ ชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับ สั่งความต้องการเข้า ร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร) ๔.ติดตามและ ประเมินผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ	๒๐ คน	๑๓,๑๖๐	สน.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี								

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัดคุณประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ	
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐			
						งาน	งpm.	งาน	งpm.	งาน	งpm.	งาน	งpm.	งาน	งpm.		
พัฒนา เกษตรกร / กลุ่ม/องค์กร	๑.โครงการพัฒนา ศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชน	๑. เพื่อสนับสนุนกล้า การลงทุนตาม พรบ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้สามารถ ขับเคลื่อนการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อส่งเสริมการ ประเมินตัวยภาพและ จัดทำแผนพัฒนา กิจการของวิสาหกิจ ชุมชน	๗ คน	ที่ทำการกลุ่ม [*] วิสาหกิจชุมชน ข้าวชุมชนตอน ใต้	๑. พิจารณาคัดเลือกวิสาหกิจ ชุมชน ๒. ประเมินตัวยภาพ ๓. จัดกิจกรรมพัฒนา ๔. ประเมินตัวยภาพกิจการ อีกครั้งเพื่อสร้างสุ่มกิจกรรม	๗ คน	๓,๙๐๕	๗ คน	๓,๙๐๕	๗ คน	๓,๙๐๕	๗ คน	๓,๙๐๕	๗ คน	๓,๙๐๕	สน.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี	
พัฒนาพื้นที่ และ ทรัพยากร การเกษตร	๑.โครงการการ ผลิตสารชีวภาพ เพื่อลดการเน踏ดอ ซังข้าว	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้ เรียนรู้การผลิต สารชีวภาพอย่าง ถูกต้อง ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้ สารชีวภาพทดแทนพื้อ ลดการเน踏ดอซังข้าว	๖๐ คน	ศพก. เครือข่าย ต.คอนดาล	๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจง โครงการ ๒.ประชุมและรับฟัง เกษตรกรร่วมในการ ดำเนินกิจกรรมและดัด กระบวนการเรียนรู้ (ตาม กระบวนการโรงเรียน เกษตรกร) ๔.ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการ	๖๐ คน	๑๕,๙๙๕	๖๐ คน	๑๕,๙๙๕	๖๐ คน	๑๕,๙๙๕	๖๐ คน	๑๕,๙๙๕	๖๐ คน	๑๕,๙๙๕	สน.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี	

บรรณานุกรม

กรมชลประทาน.๒๕๖๔. "ข้อมูลแหล่งน้ำ" รายงานประจำปี ๒๕๖๔. กรุงเทพฯ

กรมพัฒนาที่ดิน.๒๕๖๔. "แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน จำแนกรายจังหวัด" เอกสารเผยแพร่กรมพัฒนาที่ดิน. แหล่งที่มา : https://www.ldd.go.th/www/lek_web/web.jsp?id=๑๘๐๖. ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.๒๕๖๓. คู่มือระบบแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์.

กรุงเทพฯ

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน.๒๕๕๓. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,กรุงเทพฯ.

สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสุพรรณบุรี.๒๕๖๔. ข้อมูลสถิติระดับอุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน เคลื่อนที่ เดือน ในรอบ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔. สุพรรณบุรี.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี. ๒๕๖๔. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสุพรรณบุรี และข้อมูลด้านการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.

สำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี. ๒๕๖๔. สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.

สำนักงานประมาณจำเงินเมืองสุพรรณบุรี.๒๕๖๔. ข้อมูลด้านประมาณจำเงินเมืองสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.

สำนักงานปศุสัตว์จำเงินเมืองสุพรรณบุรี.๒๕๖๔. ข้อมูลด้านปศุสัตว์จำเงินเมืองสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.

สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน. ๒๕๖๔ "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)" เอกสารเผยแพร่การพัฒนาชุมชน. แหล่งที่มา : <https://otop.cdd.go.th/>. ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๖๔. "สถิติรายได้และรายจ่ายครัวเรือน" เอกสารเผยแพร่ สสช. แหล่งที่มา : <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/๐๘.aspx>. ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.๒๕๖๔ "รายงานภาวะเศรษฐกิจ ภายในประเทศปี ๒๕๖๔" ตารางสถิติ GDP ประจำปี แหล่งที่มา :

https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=๑๗๕๕. ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.๒๕๖๔. ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๒. กรุงเทพฯ.

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี.๒๕๖๔. ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ จำเงินเมืองสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.

ភាគជនវាក

๑. ชื่อโครงการ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักที่สำคัญของประเทศไทย ใน การปลูกข้าวของไทยนั้นมีพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกอยู่ มากมาย การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยไม่ต้องเพิ่มทุนการผลิตในส่วนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุนทั้งนี้หากได้พันธุ์ข้าวที่ดีย่อม ส่งผลในการเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไร่สูง มีคุณภาพเมล็ดมาตรฐาน คุณสมบัติในการต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าว ได้ดี มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนา และปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ดี เหมาะกับพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น แล้วเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ดี

ในปัจจุบันเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตทางด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรหันมาใช้สารเคมี เป็นส่วนใหญ่โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัย ต่อผู้ผลิต และตัวผู้บริโภคเอง ส่งผลให้มีสุขภาพชีวิตที่ต่ำลง เนื่องจาก ได้รับสารเคมีสะสมเข้าไปในร่างกายมากจนมากเกินไป อีกทั้งปัจจัยการผลิตต่างๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกร สูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีสูงมาก ปัญหาต่อมาพืชผลที่ผลิตได้มีปริมาณที่ต่ำลง และมีคุณภาพลดลง เนื่องจาก พืชผลทางการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่ายดอนตาล เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และซีแลงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วม โครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๘ ครั้ง (๒ สัปดาห์/ครั้ง) เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคลากร
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๓,๕๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๓,๕๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๘ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๑๖ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) - แปลงเรียนรู้ (ป้ายละ ๑,๐๐๐ บาท) - สมนาคุณวิทยากร (๔ ครั้งๆ ละ ๒ ข้าวมองๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๘ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - กระเปาผ้าใส่เอกสาร ใบละ ๑๒๐ บาท	๓๖,๐๐๐ ๑๖,๘๐๐ ๖,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๔,๘๐๐ ๒,๔๐๐ ๑,๙๐๐ ๓๐๐ ๓,๖๐๐
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๗๗,๗๐๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๕
๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซ็นต์

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณจำนวน ๗๗,๗๐๐ บาท/ปี

๒. ชื่อโครงการ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง

หลักการและเหตุผล

มาตรฐาน GAP เป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร ตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การผลิต การเก็บเกี่ยว การจัดการห้องการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ และการขนส่งการผลิต โดยกระบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมี ไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุน การผลิตตามมาตรฐาน GAP ก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการเกษตร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

ในปัจจุบันตลาดและผู้บริโภคหันมาให้ความสนใจในการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ อาหารที่มีความปลอดภัย ผ่านกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ทักษะและความชำนาญสามารถผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัยและ ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ แต่เกษตรกรในฐานะผู้ผลิตยังไม่มีความรู้ทักษะและความชำนาญในการผลิตที่มีการควบคุมและต้องปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการผลิต ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง โดยส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืชตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเกิดความยั่งยืนในระบบการผลิตและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP

๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงตำบลดอนตาล จำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน กระดาษ A4 ๒ รีม ปากกาเคมี จำนวน ๑๐ ด้าม การดาวน์โหลด แผ่นละ ๖ บาท ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๗๐๐ ๒๕๐ ๓๐๐ ๖๐ ๕๐๐
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ A4 ๒ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๗๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๒๐ คน) - สมนาคุณวิทยากร (๒ ชั่วโมงฯ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๓,๐๐๐ ๑,๔๐๐ ๒,๐๐๐ ๑,๖๐๐ ๕๐๐ ๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน กระดาษ A4 ๕ รีม	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๑๓,๑๖๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP จำนวน ๒๐ ราย

๒. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซ็นต์
หมายเหตุ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(GAP) มะม่วง งบประมาณจำนวน ๓๖,๑๖๐ บาท/ปี

๙๐๐๘๖๖๖๔๘๗๗๓
 สํานัก๑๙๘๘๖๘๘๘
 ๔๗๘๘๐๘๙๐๐๔๘๘๘

๓. ชื่อโครงการ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึงตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีขั้นตอนและกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา กิจการวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ในการทำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร

โดยวิสาหกิจชุมชนมีความแตกต่างกันทั้งประเภทการประกอบกิจการและศักยภาพของกิจการ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการชุมชนที่เข้มแข็ง ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่ทำให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุไม่เพียงทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรเกิดการหมุนเวียนอัตรากำลังทำให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินด้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนเองก็ประสบกับปัญหาสมาชิกที่ดำเนินงานมีอายุสูงขึ้นและไม่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องหาบุคลากรรุ่นใหม่เข้ามาดำเนินกิจการต่อ ซึ่งอาจรวมไปถึงการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเป็นผู้ประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนา กิจการของวิสาหกิจชุมชน

การดำเนินกิจกรรม

วิเคราะห์ศักยภาพ

๑. สิ่งที่มี

๑. เกษตรกรรมมีประสบการณ์ และความชำนาญในการเพาะปลูกข้าว
๒. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้เข้าร่วมกลุ่มเตรียมพร้อมในการจัดตั้งแปลงใหญ่

๑. สิ่งที่ขาดและสามารถจัดหาได้เอง

๑. การกำหนด บทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่มยังไม่ชัดเจน
๒. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขาดการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร
๓. ขนาดอุปกรณ์เครื่องมือขนาดเล็กสำหรับบริหารจัดการแปลงปลูก

๑. สิ่งที่ขาดและต้องการการส่งเสริมและสนับสนุน

๑. การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตร
๒. พัฒนาส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิต
๓. ขาดเครื่องจักรกลในการสีข้าว

๔. ขาดเงินทุน และปัจจัยในการบริหารจัดการผลิตสินค้า

การบริหารจัดการ

๑. ด้านการบริหารสมาชิก (ระยะเวลาดำเนินการ มีนาคม ๒๕๖๒)

๑.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและสมาชิกให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และเผยแพร่ให้สมาชิกทราบ

- การเลือกตั้งประธาน คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชน โดยกำหนดเป็นวาระ ๒ ปี ซึ่ง การเลือกตั้งคณะกรรมการ สามารถพิจารณาจากความเหมาะสม ความชำนาญ ประสบการณ์

- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและประกาศอย่างเป็นทางการ

- ชี้แจงบทบาท อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบให้สมาชิกทราบ เพื่อให้เกิดการรับรู้และปฏิบัติตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายและประสานงานได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ กำหนดเป้าหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับขององค์กรเป็นลายลักษณ์อักษร

- เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

- เพื่อให้สมาชิกในวิสาหกิจชุมชนมีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน

- เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยสามารถแบ่งกฎ ระเบียบ ออกเป็นด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านบัญชีและการเงิน เป็นต้น และมีการติดประกาศตามความเหมาะสม ส่งผลให้การผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านการบริหารทุน (ระยะเวลาดำเนินการ มีนาคม – กรกฎาคม ๒๕๖๒)

๒.๑ ระดมทุนในลักษณะการถือหุ้น วิสาหกิจชุมชน กำหนดกติกา/หลักเกณฑ์ในการถือหุ้น ซึ่ง ต้องกำหนดเพดานหุ้นให้ชัดเจน ซึ่งต้องกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจน เช่น ราคาหุ้น จำนวนการถือหุ้น การจ่ายผลกำไรตอบแทน เป็นต้น และต้องมีการชี้แจงให้สมาชิกได้รับทราบและทำความเข้าใจ ตลอดจนจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

- เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเป็นเจ้าของร่วมกัน

- เพื่อให้มีเงินทุนเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม

๓. ด้านวัตถุดิบและการผลิต (ระยะเวลาการดำเนินการ มิถุนายน ๒๕๖๒)

๓.๑ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการผลิต โดยเน้นเรื่องการลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาคุณภาพสินค้า

๓.๒ วางแผนการผลิต โดยจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล รายแปรลง วิเคราะห์ข้อมูลการผลิตให้สอดคล้องกับพื้นที่ และตรงตามความต้องการตลาด

๓.๓ ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัย ตามมาตรฐานการผลิต ทั้งระบบ GAP HACCP เพื่อเป็นมาตรฐานสินค้าในการออกจำหน่าย และเพิ่มมูลค่าของสินค้า

๔. ด้านการบริหารการตลาด (ระยะเวลาการดำเนินการ มิถุนายน ๒๕๖๒)

๔.๑ พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้คุณภาพไม่มีการปนเปื้อนของข้าวต่างสายพันธุ์ และปลอดสารเคมี

๔.๒ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ มีข้าวต่างสายพันธุ์ ข้าวเพื่อสุขภาพ พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้มีความหลากหลาย

๔.๓ วางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีแผนการตลาดที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

๔.๔ ลดต้นทุนการผลิต จากปัจจัยผลิตที่มีราคาแพง แต่สามารถแทนด้วยปัจจัยอย่างอื่น อาทิ ลดการใช้ปุ๋ยใช้ยาเคมี ปรับเปลี่ยนเป็นชีววิธี ใช้สารเคมีในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค

๔.๕ บริหารจัดการแปรลูกล้ำให้มีข้าวต่างสายพันธุ์เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้บริโภค และลดปัญหาอุปทานของสินค้าที่มีมากเกิน ช่วยเรื่องราคาสินค้าให้มีราคาสูงขึ้น

๔.๖ เพิ่มช่องทางการกระจายสินค้าทั้งส่งขายตรงโรงสี หรือพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนาดต่าง ๆ เพื่อส่งขายในชุมชน หรือผู้ค้าปลีกรายย่อย

๔.๗ มีกลยุทธ์ในการส่งเสริมการขายโดยมีส่วนลดทางการค้า ในกรณีซื้อมาก หรือมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตเพื่อแนะนำตัวผลิตภัณฑ์

เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนดอนตาล ๘๓ หมู่ที่ ๔ ต.ดอนตาล スマชิก ๒๕ ราย
สถานที่ดำเนินงาน

ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนดอนตาล
ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐ (ปีละ ๑ ครั้ง)

งบประมาณ

ภายในวงเงิน ๓,๙๐๕ บาท

สามารถใช้จ่ายงบประมาณตามรายการ ดังนี้

๑. ค่าอาหาร รายละเอียดไม่เกิน ๑๕๐ บาท/มื้อ/ครั้ง
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม รายละเอียดไม่เกิน ๓๕ บาท/มื้อ
๓. ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงาน
๔. ค่าจัดจ้างในการจัดทำเอกสารประกอบการประเมินศักยภาพ
๕. ค่าจัดจ้างทำไวนิล
๖. ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่

หมายเหตุ รายการใช้จ่ายงบประมาณข้างต้นสามารถพิจารณาตามความเหมาะสม
รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการสัมมนา ดังนี้

- (๑) ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๗ ราย ๆ ละ ๑๕๐ บาท/มื้อ รวม ๑ มื้อ เป็นเงิน ๑,๐๕๐ บาท
- (๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๗ ราย ๆ ละ ๓๕ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ
เป็นเงิน ๔๙๐ บาท
- (๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อการประเมินศักยภาพ ภายในวงเงิน ๕๕๕ บาท
  - กระดาษถ่ายเอกสาร เอ ๔ จำนวน ๒ รีม ๆ ละ ๑๓๕ บาท เป็นเงิน ๒๗๐ บาท
  - สมุดปกอ่อน จำนวน ๗ เล่ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๔๐ บาท
  - ปากกาลูกกลิ้ง (สีน้ำเงิน) จำนวน ๗ ด้าม ๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๑๐๕ บาท
  - แฟ้มกระดุมใส จำนวน ๗ แฟ้ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๔๐ บาท
- (๔) ค่าจัดจ้างจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา จำนวน ๗ เล่ม ภายในวงเงิน ๓๕๐ บาท
- (๕) ค่าจัดจ้างทำไวนิล ขนาด ๓ เมตร x ๒ เมตร ภายในวงเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- (๖) ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่ ภายในวงเงิน ๕๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (Output)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.

๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน สามารถแผนพัฒนา กิจการไปใช้พัฒนา กิจการไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕

๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัด

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนา กิจการวิสาหกิจชุมชนได้ ๓๕ ราย

หมายเหตุ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน งบประมาณจำนวน ๓,๙๐๕ บาท/ปี

๔. ชื่อโครงการ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว หลักการและเหตุผล

คนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและประเทศไทยจะอาศัยการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การเกษตรเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตรเป็นสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญนำรายได้เข้าประเทศได้ปัจจุบันมาศัลและผลักดันประเทศไทยไปเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลกแต่ปัจจุบันการเกษตรได้รับผลกระทบจากการซื้อปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงมากส่งผลกระทบต่อราคาน้ำทุนการผลิตสูงขึ้นประกอบกับคนไทยนิยมทำการเกษตรเคมีมากกว่าใช้ดูรูปแบบตามธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรประเทศไทยมีแนวโน้มมากขึ้นแต่กำลังความสามารถในการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของประเทศไทยนั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องนำปุ๋ยเคมีเข้าจากต่างประเทศทำให้ประเทศไทยเสียคุลการค้า การใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากแทนธาตุอาหารที่เป็นอินทรีย์วัตถุและการใช้สารเคมีฆ่าแมลงแทนสมุนไพร เพื่อการกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น

๑. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดจากสารปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำและดินทำให้ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเสียไป

๒. ปัญหาต่อความปลอดภัยสุขภาพของเกษตรกรซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลงเนื่องจากได้รับสารเคมีเข้าไปในร่างกายมากๆ ตลอดจนปัญหาการตกค้างของสารเคมี ผลิตผลทางการเกษตรส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

ในขณะที่การใช้ปุ๋ยและสารเคมีส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นประจำวันกับมีการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของพืชผักและใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ปัจจุบัน เกษตรกรมีความสนใจการเกษตรแบบธรรมชาติและหรือเกษตรยั่งยืนกันมากขึ้น จึงใช้สิ่งต่างๆ ในธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว มาทดลองและประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น การเกษตรแบบธรรมชาติโดยใช้เทคนิคทางด้านจุลินทรีย์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในธรรมชาตินี้ เป็นภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาในหลายประเทศ เช่น เกาหลี ไทย เป็นต้น จันไดน้ำหมากชีวภาพหรือน้ำหมากชีวภาพหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพ และแต่ละประเทศเรียกชื่่มีความหมายเหมือนกัน

จึงมีแนวความคิดที่จะนำสุดที่เหลือใช้ทางการเกษตร เช่น สับปะรด และกาหน้ำatal นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ดังนั้นการเอา จุลินทรีย์ ช่วยในการเร่ง ปฏิกิริยาการย่อยสลายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เหลือใช้ให้เป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตการเกษตรลดการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่อสุขภาพต่อเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย ตำบลอนตาล เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี - เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคลากร
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ตำบลละ ๕๐ ราย - วัสดุสำนักงาน กระดาษ A4 ตำบล ๒ รีม ปากกาเคมี ๓๐ บาท/ด้าม จำนวน ๓๘ ด้าม) การเดินทาง แผ่นละ ๖ บาท ตำบลละ ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ 	๔๐๐ ๑,๗๕๐ ๒๕๐ ๖๐ ๖๐ ๔๐๐
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ๒๐ ราย - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ อ4 ตำบลละ ๑ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ 	๗๐๐ ๑๒๕ ๔๐๐
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) สับปะรด ๓ ส่วน กิโลกรัมละ ๓๐ บาท ตำบลละ ๙๐ กิโลกรัม กากน้ำตาล ๑ ส่วน ลิตรละ ๓๐ บาท ตำบลละ ๒ แกลลอน แกลลอนละ ๑๕ ลิตร - สมนาคุณวิทยากร (๑ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน <ul style="list-style-type: none"> - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท 	๓,๐๐๐ ๑,๔๐๐ ๒,๗๐๐ ๙๐๐ ๑,๒๐๐ ๓๐๐ ๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๑๕,๙๙๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภาพ จำนวน ๒๐ ราย
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดการเผาตอซึ่งลง ร้อยละ ๕๐

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณ

จำนวน ๑๕,๙๙๕ บาท/ปี